OPŁATA POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM WYDANIE II.

Rok X. Kraków, czwartek 13 stycznia 1927 Nr. 9

NOWY DZIENNIK

Adres redakcji i ... Kraków, Orzeszkowej 7.
Nr. telefonu 279. — P. K. O. w Krakowie 400.630.
Nakładem ...ej „NOWY DZIENNIK"
Wszelkie komunik... łać **wprost** do Administracji.
Komunikaty ...i **nie będą** uwzględnione.
Rękopisów redal... inseraty redakcja nie odpowiada.
Redaktor nacz... **od 12 do 1** w południe.

Cena numeru **20** groszy

Prenumerata: w Krakowie i prowincji mies. Zł. 4·40. kwrt. Zł 13·04
w Krakowie z odnoszeniem do domu „ „ 4·60, „ „ 13·80
Na prowincji z przesyłką pocztową „ „ 5·00, „ „ 15·00
Zagranicą z przesyłką pocztową „ „ 8·25, „ „ 25·00
Ogłoszenia: Drobne ogłoszenia za słowo Zł. 0·15, wiersz. milimetr 1-szp. Zł. 0·20, nadesłane Zł. 0·60, wiersz milimetr. 1-szp. w tekście Zł. 0·35, wiersz milimetr. 1-szp. na 1-szej stronie Zł. 1·—, gratulacje Zł. 10. inseraty zamiejscowe o 50%, zagraniczne 100% droższe

Apel do żydowskiej opinji publicznej w Ameryce!

Prasa żydowska w Europie powinna zabrać głos!

Kraków 12 stycznia.

Senat amerykański uchwalił niedawno bill o wpuszczeniu do Stanów Zjednoczonych poza kwotą — żon i małoletnich dzieci tych imigrantów, którzy już złożyli deklarację o uzyskanie obywatelstwa.

Zdawało się, że ta ulga drakońskich przepisów imigracyjnych do Stanów Zjednoczonych, przynajmniej pewnej drobnej ilości krewnych umożliwi połączenie się ze swą rodziną w Ameryce. Ale zaledwie parę dni minęło, a już i ta słabiutka nadzieja dla małego odsetka krewnych, czekających od lat na możliwość emigracji, prysła jak bańka mydlana.

Oto bill, uchwalony przez senat, odesłany został do kongresu, gdzie z podniesioną gilotyną czekał nań zacięty wróg ułatwień imigracyjnych — Johnson. Poseł Johnson postawił wniosek, aby bill rozpatrzyła komisja imigracyjna kongresu, a nie — jak było zamierzone — połączone komisje obu izb. Już wówczas było pewnem, że, wobec negatywnego stosunku większości członków komisji imigracyjnej kongresu, wniosek przyznający ulgi w imigracji nie może liczyć na powodzenie. Przelotnie zaistniała jednak możliwość, iż sam prezydent Coolidge podejmie interwencję w tej sprawie, i to w duchu ulg imigracyjnych. Tymczasem i ta przelotna nadzieja okazała się zwodniczą. Prezydent interwenjował istotnie, atoli w duchu — johnsonowskim. Wczoraj już donieśliśmy, że komisja, która miała wyznaczyć kwotę imigracyjną do Ameryki na rok przyszły (od 1 czerwca 1927 do 1 czerwca 1928), postanowiła kwotę z roku ubiegłego, wynoszącą 164.000 dusz, o b n i ż y ć na 135.000 dusz. Jakby tego było jeszcze za mało, postanowiono nadto redukcję tę przeprowadzić nie równomiernie, lecz dotychczasową kwotę emigracyjną odnośnie do Anglji, Holandji, Rosji itd. p o w i ę k s z y ć, zaś odnośnie do Polski, Niemiec, Belgji, Rumunji i Szwajcarji — kwotę tę i relatywnie z m n i e j s z y ć. Zamiast spodziewanych ulg w imigracji, otrzymaliśmy przeto wydatne — p o g o r s z e n i e stanu obecnego.

Przytem nie należy zapoznawać ostrza nowych przepisów, wymierzonego specjalnie przeciw zrozpaczonym masom żydowskim, skazanym na emigrację i wyglądającym możliwości wyjazdu do Ameryki do swych krewnych, z tęsknotą, jako jedynej deski ratunku. Utrudnienie emigracji z Polski, Niemiec, Rumunji dowodnie o tem świadczy.

Nie chcemy wobec tego fatalnego stanu rzeczy ani biadać, ani tracić zbytecznych zapraw... słów na temat okropnej wprost sytuacji żydostwa wschodnio-europejskiego. Cały świat wie o tem, że żydostwo wschodniej Europy żyje w warunkach urągających wszelkim wyobrażeniom i że znaczny odłam mas żydowskich skazany jest, niestety, na emigrację. Co zrobić? Problemu emigracji za jednym zamachem rozwiązać naturalnie nie można. Najbardziej jednak aktualną jest kwestja tych osób, — w pierwszym rzędzie żon, rodziców, dzieci i rodzeństwa, — których bliscy krewni żyją już w Ameryce. Abstrahując więc od całokształtu problemu emigracji, od sprawy emigracji palestyńskiej itd., za najbardziej piekącą musi się uznać sprawę tych właśnie osób, które tutaj nie mają żadnej możliwości egzystencji, a mają natomiast w Ameryce krewnych, pragnących ich przygarnąć i z niemi się połączyć.

W tej najbardziej palącej kwestji emigracyjnej podnosimy dzisiaj głos oskarżenia. Oskarżamy nietylko opinję Ameryki, ale w pierwszym rzędzie opinję żydowską w Ameryce. O ile nas wiadomości z Ameryki dochodzą, żydowska opinja tamtejsza — opinja trzech i pół miljonów ludzi — przyjmuje politykę imigracyjną Stanów Zjednoczonych z tępą rezygnacją. O żadnych p o w a ż n y c h protestach żydowskich, o żadnym na w i ę k s z ą skalę zakrojonym ruchu na rzecz ulg imigracyjnych przynajmniej dla bliskich krewnych — nie słyszymy. Poza zupełnie dorywczymi i słabymi głosami, mijającymi oczywiście bez żadnego wrażenia i echa, milczy opinja żydowska w Ameryce i milczy wpływowa i silna tamtejsza prasa żydowska.

A trzeba b e z u s t a n n i e protestować przeciw szczelnemu zamknięciu bram olbrzymiego, a tak rzadko zaludnionego państwa. Trzeba b e z u s t a n n i e domagać się ulg imigracyjnych — przynajmniej — dla bliskich krewnych obywateli amerykańskich lub osób, które posiadają już tzw. „pierwsze papiery".

Niepowodzenia w tej akcji nie powinny absolutnie odstraszać od dalszego, tem energiczniejszego jej kontynuowania. Tylko wytrwała i ciągła akcja może przynieść pozytywne rezultaty.

Opinja żydowska, zachowując się w tej bolesnej sprawie biernie, lub conajwyżej słabą w niej wykazując aktywność — staje się współwinną w drakońskiej polityce imigracyjnej Stanów Zjednoczonych.

My, prasa żydowska w Europie, mamy obowiązek zwrócenia uwagi opinji publicznej i prasie żydowskiej w Ameryce na ich zaniedbanie. Domagamy się w szczególności od prasy żydowskiej w Stanach Zjednoczonych traktowania sprawy ulg imigracyjnych dla krewnych obywateli i pół-obywateli amerykańskich, jako palącej kwestji, dotyczącej dziesiątek i setek tysięcy rodzin żydowskich w golusie. Niech w ich obronie podniesie się donośny głos całego żydostwa amerykańskiego!

W. Berkelhammer.

Dziś w numerze:

Zaostrzone stosunki pomiędzy Litwą a Rosją i Niemcami

Gdańsk, 11. 1 PAT. Rozważając wewnętrzne położenie Litwy po ostatnim przewrocie, przynosi dzisiejsza „Danziger Ztg." następujące informacje od swego korespondenta wiedeńskiego Stosunki litewsko rosyjskie doznały z powodu stracenia kilku komunistów litewskich znacznego zaostrzenia. Naprężenie to ujawniło się najwyraźniej w obustronnej prasie.

Prasa sowiecka występuje niesłychanie ostro przeciwko Litwie z powodu egzekucji dokonanej na komunistach litewskich. Dowodem niezwykłego naprężenia stosunków litewsko sowieckich była także nieobecność sowieckiego przedstawiciela na noworocznem przyjęciu u prezydenta republiki litewskiej.

Równocześnie zaostrzyły się znacznie stosunki litewsko niemieckie głównie z powodu antyniemieckiego postępowania władz litewskich w Kłajpedzie, ustawicznego wydalania obywateli niemieckich i td. Tego rodzaju postępowanie Litwy, kończy Danziger Ztg. wywołało w Niemczech oburzenie i nastroje wrogie Litwie.

Prasa sowiecka dementuje pogłoski o koncentracji armji czerwonej

Moskwa (AW). W odpowiedzi na podane przez źródła estońskie informacje o koncentracji wojsk sowieckich na północno zachodnich granicach Unji Sowieckiej w rejonach Nowogrodu, Pskowa Witebska i Mińska, umieszczone przez prasę zagraniczną, pisma tutejsze kategorycznie dementują te doniesienia, uważając je za wymysł prasy burżuazyjnej, puszczony w świat na to, aby usprawiedliwić ewentualną interwencję zbrojną imperjalizmów zachodnich w Unji Sowieckiej. Zarówno „Prawda" jak i „Izwiestja" korzystają z okazji dla zapewnienia o pokojowych intencjach rządu sowietów i tym razem jednak nie obeszło się bez ukrytych gróźb pod adresem rządu litewskiego, wprowadzającego system nieuważnego terroru w walce z komunizmem.

Rada prawnicza wyda w najbliższym czasie opinję o ustawie przemysłowej

Warszawa. 11. I. Sin. Opracowana przez ministerstwo handlu i przemysłu ustawa przemysłowa rozważana jest obecnie przez Radę prawniczą. Minister handlu i przemysłu dąży do tego, aby ustawa ta w jak najszybszym terminie weszła w życie.

Najprawdopodobniej ustawa przemysłowa zostanie załatwiona przez radę prawniczą jeszcze w ciągu bieżącego miesiąca.

Sir Wyndham Deedes w Krakowie

Kraków, 12 stycznia

Powitanie na dworcu kolejowym

Wczoraj wieczorem pociągiem pospiesznym Bukareszt—Berlin, który spóźnił o 90 minut, przybył do Krakowa oczekiwany z radością i entuzjazmem dostojny Gość nasz generał sir Wyndham Deedes w towarzystwie p. Dra Lauterbacha, sekretarza londyńskiej Egzekutywy sjonistycznej. Na dworcu kolejowym, oraz przed gmachem dworca oczekiwały Gościa tłumy publiczności żydowskiej. W salonie recepcyjnym zebrał się komitet przyjęcia z posłem Drem Thonem na czele oraz liczne delegacje. Kiedy gen. Deedes wszedł do salonu recepcyjnego, powitano Go gromkiemi okrzykami „hedad", poczem jedna z pań wręczyła mu bukiet kwiatów. Z kolei nastąpiły przemówienia powitalne. Prezes Egzekutywy Organizacji Sjońskiej zach. Małopolski i Śląska p. Dr. Juda Zimmermann, w języku polskim, wita serdecznie dostojnego Gościa w prastarym grodzie polskim o starej, pięknej tradycji żydowskiej. P. Szewach Walkowski w języku hebrajskim wita w imieniu 40,000 żydów krakowskich dostojnego Gościa, który od miasta do miasta głosi nową wieść o Sjonie. Dzisiejsza epoka w żydostwie wytworzyła nastrój psychiczny, który doprowadza do tak pięknych zjawisk, iż obcy nam ludzie podają nam serdecznie dłoń do pracy około naszego odrodzenia.

Dr Ignacy Schwarzbart (w języku angielskim) wita dostojnego Gościa w starym, spokojnym grodzie polskim, jako syna potężnego narodu angielskiego, jako człowieka oddanego serdecznie naszemu narodowi. Za to oddanie dla naszej sprawy nie tylko czcimy naszego Gościa, ale i głęboko Go kochamy jak przystało sercu żydowskiemu, które w ciągu długich lat golusu tak mało zaznało radości i wesela. Oby gorąca praca Gościa-chrześcijanina stała się symbolem porozumienia i zgodnej współpracy z narodem żydowskim.

Odpowiedź Generała

Następnie zabrał głos gen. Deedes, którego przemówienie, część za częścią tłumaczył na język polski p. Dr Lauterbach: Z głębi serca dziękuje gen. Deedes za tak gorące przyjęcie. Wierzy w to, iż zarówno Żydzi jak i nie-Żydzi potrafią ocenić ważność i wielkość sprawy, w imię której pracuje. Żydzi przyjmują Go tak, jak wedle swej tradycji przyjmować zwykli swoich przyjaciół. Nadzwyczajne, nie zatarte wrażenie wywarły na mowcy setki Żydów, witających Go na każdej stacji na drodze ze Lwowa do Krakowa. Utwierdziło Go to w przekonaniu, jak głębokie korzenie zapuści sjonizm w żydostwie polskiem. Wie, że nie idzie tu o hołd dla Jego osoby, lecz o wyraz przywiązania dla idei sjonskiej. Wręczane generałowi wszędzie kwiaty czyniły wrażenie, jakoby był na podróży poślubnej. Jest jednak nieżonaty, co tembardziej umożliwia oddanie całej swoje osoby dla sprawy sjońskiej. Kwiaty przypominają mowcy Palestynę, gdzie obecnie jest wiosna. Są one symbolem serdeczności wśród aury północnej. Wśród kwiatów widzi mowca także i różę angielską i ten szczegół stanowi symbol braterskiej łączności między narodami i krajami.

Serdeczne przemówienie gen. Deedesa przyjęto ze szczerą radością i entuzjazmem.

Po powitaniu odjechał gen. Deedes samochodem w towarzystwie członków komitetu przyjęcia do Hotelu Grand, gdzie zamieszkał.

Uroczysta Akademja w Starym Teatrze

Wieczorem odbyła się w wielkiej sali Starego Teatru uroczysta Akademja, na której przemawiał [illegible] Deedes i poseł Dr Thon.

Na [illegible] przybyli: wojewoda krakowski p. [illegible]wski, w towarzystwie naczelnika [illegible] p. Skarbka i starosty Tchórznickiego, prezydent miasta inż. Rolle, wiceprezydenci pp. Wielga i N. Schneider, dowódca O. K. gen. Wróblewski, komendant obozu warownego pułk. szt. gen. Agustyn, dyrektor policji Dr Styczeń, wojewódzki komendant P. P. insp. Pilch, dalej — prorektor U. J. prof. Rostworowski, profesorowie Dybowski, Estreicher, Kot i Taubenschlag, prezes izby handl.-przemysł. p. Epstein, dyrektor Beres, prezes gminy żydowskiej dr Rafał Landau i wiceprezes dr Fischlowitz, przedstawiciel podgórskiej gminy żydowskiej dr Farber, prezes stow. Bnei-Brith w Polsce dr Leon Ader i prezes krakowskiego oddziału Bnej-Brith dr Süsskind, prezes krakowskiego stow. kupców radca Schächter, wiceprezes stow. p. Schenker itd.

Akademję zagaił poseł Dr Thon w języku hebrajskim oraz polskim i angielskim, witając serdecznie dostojnego Gościa.

Następnie wygłosił godzinę trwający referat sir Wyndham Deedes. Referat, nacechowany entuzjazmem dla idei sjonskiej, tłumaczył na język polski p. Dr Lauterbach. Wielokrotnie przerywane były wywody sir Deedes'a burzliwymi oklaskami.

Wkońcu przemówił jeszcze poseł dr Thon, który na ręce p. wojewody Darowskiego złożył podziękowanie przedstawicielom władz krakowskich za przybycie na Akademję.

Z powodu spóźnionej pory zamieścimy sprawozdanie z Akademji w jutrzejszym numerze.

Powitanie gen. Deedes'a na dworcu kolejowym w Rzeszowie

Rzeszów, 11 1 Rad. Przejeżdżającego dzisiaj ze Lwowa do Krakowa gen. Deedesa witały na tutejszym dworcu kolejowym niezliczone tłumy ludności żydowskiej. Mowy powitalne wygłosił w języku hebrajskim p. Eljasz Wang, w języku polskim p. Dr Hopfen, a w języku angielskim p. Geiger. P. gen. Deedes odpowiedział w serdecznych słowach dziękując za przyjęcie. Po wręczeniu p. gen. Deedesowi bukietu p. gen. Deedesa żegnano w serdecznym nastroju.

Trzecie czytanie budżetu w komisji

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa. 11. I. Sin. Dziś odbyło się posiedzenie sejmowej komisji budżetowej pod przewodnictwem posła Rymara. Przyjęto wniosek rządowy bez zmian w sprawie przerachowania emerytur z uwzględnieniem 10-procentowej podwyżki. Następnie komisja przyjęła wniosek specjalny komisji dotyczący zakupna fabryki „Wagon" w Ostrowiu. Z kolei przystąpiono do trzeciego czytania budżetu min. W. R. i OP. Wniosek posła Gruenbauma o podwyższenie pozycji przeznaczonych na oświatę żydowską ze 100.000 Zł na 500.000 Zł oraz o przyznanie kredytów dla wspierania szkolnictwa prywatnego został podobnie, jak przy drugiem czytaniu odrzucony.

W trzeciem czytaniu budżetu ministerstwa spraw zagranicznych większością jednego głosu przyjęto wniosek posła Dąbskiego (Str. Chł.) o zmniejszenie wydatków centrali o sumę 7.300.000. Następnie przyjęto wniosek posła ks. Kaczyńskiego o skreślenie etatu ministra pełnomocnego przy Lidze Narodów p. Sokala w sumie 100.000 Zł. Przyjęto również wniosek referenta o podwyższenie kredytów dla delegacji mieszanej przy komisji reewakuacyjnej o 100 tysięcy Zł.

W dziale budżetu ministerstwa handlu i przemysłu przyjęto wniosek rządowy o wstawienie nowego kredytu w sumie 10 miljonów złotych na budowę nowej fabryki związków azotowych.

Demonstracyjny wniosek posła Zaremby PPS) o skreślenie 100 Zł w uposażeniach centrali upadł.

W dziale budżetu ministerstwa reform rolnych w trakcie trzeciego czytania utrzymano w wysokości kwot ustalonych w drugiem czytaniu. Wszystkie wnioski zmierzające do zniżenia wydatków zostały odrzucone.

Na wniosek przewodniczącego komisja przystąpiła z kolei do wyboru referenta budżetu ministerstwa pracy i opieki społecznej na miejsce posła Ziemięckiego, który tę godność złożył. Referat objął poseł Byrka. Następnie przystąpiono do wyboru podkomisji, która ma się zająć opracowaniem rezolucyj. Z ramienia Koła żydowskiego wchodzi do podkomisji poseł Wiślicki.

Dalsze posiedzenie komisji odroczono do jutra, ze względu na to, że minister skarbu wyraził życzeniu zabrania głosu na tem posiedzeniu.

Nowelizacja przepisów o godz. pracy w handlu

Warszawa, 11. 1 Sin. Ministerstwo pracy opracowuje projekt rozporządzenia prezydenta Rzpltej, nowelizujący obowiązujące przepisy o długości dnia roboczego w handlu. Za podstawę projektu przyjęto, że sklepy mogą być otwarte 12 godzin dziennie. Sprawa spoczynku niedzielnego, o którą zabiega kupiectwo żydowskie, a której broni ze względów konkurencyjnych kupiectwo chrześcijańskie nie jest rozpatrywana. Jak się dowiadujemy, sprawa ta zostanie uregulowana w dniach najbliższych przez ministerstwo spraw wewnętrznych, gdyż sprawa godzin w handlu należy do władzy administracyjnej.

Kto wejdzie w skład komisji ankietowej?

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 11 1. (Sin) Jak się dowiaduję, na wczorajszem posiedzeniu rady ministrów ustalono skład osobowy komisji ankietowej do badania kosztów produkcji i wymiany. — Prezesem komisji został prof. Rottert ze Lwowa. p

Kandydatami rządu do komisji są: Wincenty Jastrzębski (prezydjum rady ministrów), Henryk Kołodziejski (dyr. bibljoteki sejmu), Tadeusz Sturm de Strem (ministerstwo skarbu). Związki pracownicze przedstawiły następujących kandydatów: Zdanowski Antoni (P. P. S.), Marjan Nowicki (P. P. S.), Jan Jankowski, b. minister pracy (N. P. R.), Jan Piotrzak (N. P. R. Śląsk), Edmund Łukasiewicz (Ch. D.) i inż. Markowski.

Jako przedstawiciele związków spółdzielczych (kooperatyw) wejdą do komisji ankietowej: Juljan Bugajski, oraz inż. Mokrzycki.

Izby przemysłowo-handlowe i związki przemysłowców przedstawiły jako swych kandydatów: dra Rogera Bataglję z Krakowa, Stanisława Szelaka ze Lwowa, Władysława Szczepańskiego (zw. fabrykantów), dra Jana Hołyńskiego (Lewiatan), inż. Ludwika Sęgajło (Lewiatan), Pawła Rumpla (Lewiatan).

Wreszcie z ramienia izb rolniczych i związków rolnych wejdą do komisji pp.: Ostensaken, Manicki, Wacław Ponikowski, Olewiński oraz Przedpełski.

Ile jest prawdy w pogłoskach o pożyczce zagranicznej?

Pożyczka państwowa czy prywatna? - Ignorowanie opinji publ. Plany elektryyfikacji kraju.

(sn) W ostatnim czasie pojawiają się znowu sensacyjnie brzmiące wiadomości o pożyczkach zagranicznych dla Polski, jednakże ze strony rządowej nic konkretnego w tej kwestji nie podano do wiadomości publicznej, pozwalając się tylko domyślać, że coś się dzieje za kulisami. Ponieważ jednak opinja publiczna zaciekawiona jest, i to słusznie, tą sprawą, tak wielką dla naszego gospodarstwa mającą wagę, przeto przytaczamy poniżej informacje i uwagi, jakie na ten temat zamieszcza „Przegląd Gospodarczy“, zapewne dobrze poinformowany w tym względzie. W artykule p. H. Tennenbauma czytamy naprzód o warunkach pożyczki, jaką powinniśmy zaciągnąć:

„Przykład Kooprolnej nasuwa przypuszczenie, że gdyby przedstawiciel grupy, która udzieliła Kooprolnej kredytu, pilnował tych sum, to zapewne niewypłacalności rolników i wydatków Skarbu Państwa, wynikających z gwarancyj, dałoby się uniknąć. Jesteśmy zdania, że jeżeli przedstawiciele konsorcjum zagranicznego wezmą udział, a tem samem i odpowiedzialność za dyspozycję swemi pieniądzmi w określonem inwestowaniu ich na kredyt rolny, budowę określonych linij kolejowych albo na budowę domów w miastach za pomocą towarzystw kredytowych miejskich, to tem samem ich ryzyko się zmniejszy, potrzeba gwarancji państwowej zmaleje, a potrzeba kontroli nad Skarbem Państwa znika zupełnie.

Im plan użycia pożyczki będzie bardziej opracowany i skonkretyzowany, w im wiekszym stopniu poszczególne inwestycje będą traktowane pod kątem widzenia prywatno-gospodarczym, im więcej udzieli się ingerencji przedstawicielom konsorcjum zagranicznego przy uskutecznieniu poszczególnych inwestycyj, w tem większym stopniu znika potrzeba gwarancji państwowej i jakiejkolwiekbądź ogólnej kontroli finansowej.

Przy łączeniu pożyczki zagranicznej z inwestycją w określonych objektach należy wystrzegać się jednakże traktowania koncesji pod kątem widzenia monopolu. Niestety, tworzą się u nas nałogi myślowe prące w tym kierunku. Pożyczka zapałczana była związana z dzierżawą monopolu zapałczanego.

Pożyczka tytoniowa związana była z realizacją monopolu tytoniowego. Obecnie dowiadujemy się, że wiceprezes Banku Gospodarstwa Krajowego, p. Stefan Ossowski, został upoważniony do pertraktacyj z amerykańskim towarzystwem o elektryfikację Polski, przyczem wiadomo, że zamierzeniem, przynajmniej p. Ossowskiego jest udzielenie powyższe mu towarzystwu monopolu na elektryfikację Polski. W tym trybie Polska może szybko oddać albo pozostawiać wszystkie ważniejsze monopole, nie zdając sobie sprawy z ich wrtości. W sferze zainteresowań kapitału światowego znajdują się w Polsce: monopol tytoniowy, monopol zapałczany, cynk, sole potasowe i elektryfikacja. Monopol zapałczany został wydzierżawiony w związku z zamierzeniem przelotnem i z góry skazanem na niepowodzenie, mianowicie interewencją na rzecz kursu złotego. Hipoteka monopolu tytoniowego jest obciążona pożyczką włoską.

Wejście kapitału do naszego przemysłu cynkowego, opartego na największych po Ameryce złożach rud cynkowych, było uskutecznione przy pomocy ofiary ze strony Skarbu polskiego bez uzyskania równoważnika za wzmożenie wpływu amerykańskiego na objekt światowy, jakim jest cynk. Wreszcie, pomimo tego, że prywatne towarzystwa angielskie i belgijskie inwestowały w Polsce przeszło dwa miljony funtów na elektryfikację, zaprzestano wydawania dalszych uprawnień, co świadczy o zamiarze traktowania elektryfikacji Polski pod kątem widzenia wprowadzenia monopolu. Może przyjść czas, że wiceprezes Banku Gospodarstwa Krajowego zaproponuje tranzakcję z solami potasowemi na podstawach analogicznych i wówczas już wszystkie objekty o charakterze formalnego albo faktycznego monopolu będą rozdane.

Byłoby bardzo dziwnem, gdyby Rząd, stojący na gruncie wolnej konkurencji dla własnych obywateli, był skłonny do zapewniania stanowiska monopolistycznego cudzoziemcom.

Jest faktem niepomyślnym, że w sprawie tranzakcyj pożyczkowych w gruncie rzeczy w Polsce niema żadnej opinji. Opinja nie jest naprzykład poinformowana o szczegółach tranzakcji z konsorcjum amerykańskiem, dokonanej przy udziale Banku Gospodarstwa Krajowego o rozbudowę miast, która to tranzakcja była przedmiotem rozważań Zjazdu Związku Miast. Od kosztów własnych robót, dokonywanych przez konsorcjum w poszczególnych miastach polskich, firma ta pobiera 15 procent zysku, przyczem koszty jej biura obciążają ponadto poszczególne miasta polskie. W ten sposób konsorcjum nie ponosi żadnego ryzyka przedsiębiorcy. Taki rodzaj tranzakcji obniża kredyt zagraniczny i daje miarę tego, czego się można spodziewać po udziale Banku Gospodarstwa Krajowego w pertraktacjach finansowych Rządu polskiego“.

Co się tyczy wspomnianej przez p. Tennenbauma tranzakcji z firmą Ulen, to dowodem niekorzystnych dla nas jej warunków może być fakt, że gdy za metr sześć. wody płaci się w Warszawie 27 groszy, to w Lublinie kosztować on będzie 90 groszy, zaś w innych miastach, korzystających z kredytów Ulena, — 60 do 70 groszy.

Odnośnie do pertraktacyj o elektryfikację Polski, to donieść możemy, że operacji tej monopolowo dokonać zamierza grupa amerykańska. Składa się ona z firm bardzo poważnych jak: Westinghouse Elektric Internatíonal C-o, P. A. Rockfeler, American Internatio nal Corporation, Alumium Company of America i szereg wielkich firm trakcyjnych i narzędziowych.

Na pierwszem miejscu, jako projekt niejako już skonkretyzowany znajduje się zużytkowanie sił wodnych Karpat oraz wykorzystanie kopalni górnośląskich jako źródła prądu. — Przewidziane jest urządzenie szeregu centrali okręgowych (Ueberlandcentralen) i rozległej sieci silnego prądu o bardzo wielkiej napiętości. Oczywiście, że urządzenia techniczne dostarczone będą przez fabryki amerykańskie.

Dla uskutecznienia tych wszystkich zamierzeń utworzone zostaje amerykańskie towarzystwo akcyjne z kapitałem 30 miljonów dolarów, przyczem dla kapitalistów polskich również pewna kwota będzie zarezerwowana. Ponieważ kapitał akcyjny nie wystarczy, przeto uzupełniony zostanie emisją obligacyj, oblicznych oczywiście na rynek amerykański.

Pomyślne konjunktury dla pożyczki zagranicznej

W „Tyg. Handl.“ czytamy:

„Jeden z czołowych przedstawicieli życia gospodarczego Polski, biorący bezpośredni udział w rokowaniach o pożyczkę zagraniczną, oświadczył naszemu współpracownikowi, że konjunktury dla uzyskania pożyczki zagranicznej są bardzo pomyślne.

Otrzymaliśmy szereg źródłowych informacyj, których niestety nie możemy jednak podać przed sfinalizowaniem rokowań; przedwczesne bowiem ogłaszanie szczegółów wpłynęłoby ujemnie na bieg rokowań“.

SZ. L. CITRON.

Galerja przechrztów

Izak Edward Zalkinson

(4) III.

Całą zimę przepędził „Jes“ na wsi, a zaraz po Pesach czynił przygotowania do wyjazdu z powrotem do Mohylewa. Zdarzyło się jednak, że gospodarz jego nie chciał go puścić, twierdząc, że Opatrzność zesłała mu taki skarb dla jego wnuczki i pod żadnym warunkiem nie pozwalał mu wyjechać. Gdy dowiedział się od Jesa, że jest zdecydowany odjechać, zaczął go namawiać do pozostania, posługując się rozmaitymi pomysłami i konceptami. Przedewszystkiem przekonywał go, że dla tak słabowitego człowieka, jak on, pobyt latem w mieście jest nader szkodliwym dla zdrowia i że na wsi w świeżem powietrzu stanie się silnym i zdrowym i nabędzie więcej sił do dalszego studjum. A gdy Jes odpowiadał, że się czuje zdrowym i nie potrzebuje wypoczynku oraz, że studjum jego na wsi jest bezcelowe, gospodarz usiłował mu wmówić, że w Mohylewie jeszcze się nie skończyła sprawa z poborem, że „łapacze“ włóczą się po drogach i czyhają na każdego młodego człowieka i że każdy, kto wpada w ich ręce, zostaje natychmiast żołnierzem. Ten ostatni argument poskutkował i Jes odłożył swoją podróż, ale nie przestał o niej mówić, a gospodarz ze swej strony rozmyślał nad środkami, by go zatrzymać na zawsze.

Pewnego popołudnia — działo się to niedługo potem — gdy Jes siedział u siebie na poddaszu nad Gemarą, zajechała przed karczmą bryczka, z której wysiedli dwaj tęgiego wzrostu Żydzi, którzy natychmiast skierowali się na poddasze. Jeden z nich spytał się:

— Skąd pochodzi młody człowiek?

Ze Szkłowa — odpowiedział Jes, drżąc na całem ciele.

— Proszę o paszport!

Jes, który, gdy uciekł z domu nawet nie myślał o paszporcie, zbladł jak ściana i spuścił oczy, ku ziemi.

— Aha! Nie ma się paszportu! — krzyknął grubym głosem drugi Żyd o pocułowatej twarzy — ubierz się i — z nami!

W tej chwili wpadł gospodarz i udawając, że nie wie o niczem, co się tu dzieje, zaczął krzyczeć na Żydów.

— Skąd wy tu? Nie macie tu czego szukać!

— Jesteśmy z kahału... Brak jeszcze kilkunastu ludzi do komplentu, gubernator żąda, by kahał dostarczał pełnej cyfry, grozi najgorszemi egzekucjami.

— Ale co to mnie obchodzi? — pyta się dalej gospodarz — czego szukacie tutaj?

— To, czego szukamy, już znaleźliśmy — odpowiedział jeden z „łapaczy“ — oto ten młody człowiek uciekł skądś, a takich my potrzebujemy.

— Jak widzę — odezwał się gospodarz, trochę już miększy — mylicie się. Młody człowiek nie jest żadnym zbiegiem, należy do naszej rodziny, jest moim zięciem.

— Jeśli tak — odpowiedział „łapacz“, uśmiechając się po szelmowsku — przebaczcie nam. Dajcie nam wódkę, a pojedziemy sobie dalej.

Gospodarz wyszedł z łapaczami, a Jes pozostał sam, prawie bez życia.

W kilka minut później powrócił do niego gospodarz i usiadłszy, odezwał się po ojcowsku:

— Mojżesz, synu mój, Bogu dziękować. O mało nie wpadłeś między sołdaty. Wszak mówiłem ci, że czasy jeszcze niepewne, że niebezpieczeństwo jeszcze wielkie. Ty nie wierzyłeś mi, ot widzisz, że tylko żonaci są pewni.

Jes, który jeszcze ze strachu nie ochłonął, milczał, a gospodarz ciągnął dalej:

— Ty, mój synu, jesteś każdemu z nas bardzo drogi, myśmy cię polubili i dlatego nam cię żal. Dla tego radziłbym ci, byś nie potrzebował żyć w ciągłym strachu i natychmiast się ożenił. A zwłaszcza, że nie potrzebujesz, jak inni, szukać swej przeznaczonej, wszak masz ją za plecyma...

Jes wybałuszy oczy, gdy był jeszcze bardzo naiwnym i nie domyślał się wcale zamiarów gospodarza.

— Jak widzę, nie rozumiesz mnie — ciągnął dalej gospodarz, — dlatego będę z tobą szczery. My byśmy bardzo chcieli, byś został naszym zięciem. Chcemy wydać naszą wnuczkę zamąż. To po co mamy dla niej szukać męża gdzieś daleko, gdy Bóg zesłał jej męża do samego domu?

Dopiero teraz zaczął Jes rozumieć zamiary gospodarza, które go mocno zdziwiły. Najmniej myślał bowiem o ożenku, był jeszcze bowiem bardzo młody i jeszcze nie znał swej drogi. Jeszcze nie opanował całego Talmudu, jeszcze mu wiele brakuje do rabinostwa. — Milczysz? — odezwał się gospodarz — czy się w ten sposób zgadzasz?

— Milczę — Jes cichutko się odezwał, — bo nie wiem, co mam wam odpowiedzieć. Jakże ja mogę myśleć o ożenku? Jeszcze nie jestem dojrzały, muszę jeszcze studjować, aż dojdę do jakiegoś celu. Dla waszej wnuczki musicie mieć człowieka zarobkującego, a ja takim nie jestem. (C.d.n.)

Próby zażegnania przesilenia rządowego w Niemczech

(K) Jak już w telegramach donieśliśmy, otrzymał dotychczasowy minister gospodarki państwowej w gabinecie dra Marxa, Curtius misję utworzenia gabinetu. Dr. Curtius misję przyjął i przystąpił do rokowań z partjami, by zorjentować się, czy może w parlamencie liczyć na poparcie większości.

Curtius pochodzi z partji ludowej i jest osobistym przyjacielem Stresemanna. W partji ludowej walczą ze sobą o przewagę dwa prądy, a mianowicie skrzydło prawicowe, na czele którego stoi obecny przywódca partji Scholz, któryby chciałby utworzyć gabinet wraz z niemieckimi nacjonalistami, i skrzydło lewicowe, orjentujące się więcej w kierunku centrum. Jeśli w swem własnem stronictwie dr. Curtius napotyka na tego rodzaju rozdźwięki, można mniej więcej mieć pojęcie o trudnościach, które będzie miał do przezwyciężenia, jeśli zechce utworzyć koalicję stronnictw mieszczańskich od nacjonalistów aż do centrum. Wszak dr. Marx ściągnął na siebie gniew nacjonalistów, ponieważ oświadczył, że nie ma wcale zamiaru starać się o poparcie frakcji nacjonalistycznej, a nawet w godzinach krytycznych swego gabinetu nie chciał się wdać w rokowania z nacjonalistami, czem sprowokował ich do reszty i temsamem przypieczętował losy swego gabinetu. Marx wolał dymisję, aniżeli związek z nacjonalistami. Nie można więc przypuszczać, że centrum zmieni swą orjentację i zdezawuuje swego przywódcę dra Marxa. Dr. Curtius, jeśli będzie nalegał na wciągnięcie nacjonalistów do koalicji stronnictw rządowych, nie będzie mógł liczyć na szczere poparcie centrum, którego berliński organ „Germania“ jeszcze w niedzielnym numerze wypowiedział się przeciwko współpracy z nacjonalistami.

Jeszcze większą niechęć żywi ku kandydaturze dra Curtiusa socjalna demokracja, która uważa go za zbyt blisko stojącego prawicy i dlatego nie może do niego żywić zaufania. Socjalna demokracja wysuwa zupełnie konkretne żądania i od ich spełnienia, czyni zależnem swe poparcie przyszłego rządu. Najsympatyczniejszą dla socjalnej demokracji byłaby kombinacja gabinetu centrum, którayby jednak dał z jednej strony rzeczowe, a z drugiej strony osobiste gwarancje. Rzeczowe gwarancje polegają na spełnieniu żądań w sprawie ochrony pracy, unormowania dnia pracy i wsparcia dla bezrobotnych. Do dziedziny osobistych gwarancyj należy żądanie ustąpienia dotychczasowego ministra Reichswehry dra Gesslera. Przeciwko Geslerowi wysuwają socjalni demokraci jeszcze zarzut, że budżet Reichswehry został znacznie przekroczony. Za Geslerem oświadczył się jednak stanowczo Hindenburg, który za wszelką cenę chciałby go utrzymać w gabinecie.

Jeśli uda się doprowadzić do skutku kompromis między centrum a socjalną demokracją w sprawie ustaw robotniczych, gabinet centrum miałby wielkie widoki powodzenia. Ale tego rodzaju kompromis na wielkie napotyka trudności. Korzystają z tego niemieccy nacjonaliści, którzyby ewentualnie wyzyskiwali konflikt nowego rządu, wyszłego z łona centrum ze socjalnymi demokratami, by powtórnie obalić rząd. Sytuacja jest więc bardzo niepewna, tak że koncepcja rozwiązania Reichstagu jako ostateczne wyjście ze sytuacji coraz bardziej wysuwa się na pierwszy plan.

Na razie dr. Curtius prowadzi rokowania. Z jakim skutkiem — wkrótce zobaczymy.

Ze sceny i estrady

— **Z KRAKOWSKIEGO TEATRU ŻYDOWSKIEGO.** Dziś we środę powtórzenie znakomitej sztuki ludowej, perły żydowskiego humoru, „Tojwje der milchiger“ Szaloma Alejchema. Zniżki biletowe ważne. Przy współpracownictwie i pomocy znanego i wytrawnego reżysera scen polskich p. Antoniego Piekarskiego przygotowuje Teatr dwa dzieła Wyspiańskiego „Sędziowie“ i „Daniela“ w pięknem tłómaczeniu D. Leibla. Do premjery tych dwóch sztuk, która odbędzie się w sobotę 15 bm. przygotowuje się zespół z całem zrozumieniem i pietyzmem dla twórczości genjusza Wyspiańskiego. Nie mniejszą starannością opracowano ramy dekoracyjne, jako też specjalne kostjumy historyczne. Do „Daniela“ skomponował p. dyr. B. Sperber oryginalne motywy muzyczne, które odśpiewują masowe chóry pod jego batutą. Inscenizacja „Daniela“ pełna niespodziewanych pomysłów artyst. uderzy zapewnie nowością swoją przez użycie balkonu i galerji, gdzie umieszczona jest część akcji.

— **Z TEATRU IM J. SŁOWACKIEGO.** Dziś we środę trzecie przedstawienie z cyklu wieczorów ulgowych. Daną będzie po cenach zniżonych do połowy komedja Montgomery'ego „Cały dzień bez kłamstwa“, która miesiąc temu zeszła z afisza w pełni powodzenia. W próbach pod kierunkiem dyr. Nowakowskiego świetna komedja Ludwika Verneuil'a „Moja panna mama“ w przekładzie Włodzimierza Perzyńskiego. Równocześnie pod kierunkiem p. Sosnowskiego odbywają się próby z nowej komedji Wł. Perzyńskiego „Uśmiech losu“.

— **TEATR POPULARNY „NOWOŚCI“.** Dziś we środę po raz ostatni „Adieu Mimi“, szlagerowa operetka Benatzky'ego z Elną Gistedt w roli głównej. We czwartek i piątek teatr zamknięty z powodu generalnych prób do sobotniej premjery operetki Kalmana „Księżny cyrkówki“. Zainteresowanie tą operetką jest bardzo znaczne. Do powodzenia przyczyni się niewątpliwie udział Elny Gistedt, Zofji Góreckiej, Zygm. Malinowskiego i Tad. Pilarskiego (jun.) jako sił gościnnych, nadto 6 baletów z 24 osobami Corps de balet.

REPERTUARY TEATRÓW KRAKOWSKICH

KRAKOWSKI TEATR ŻYDOWSKI (Bocheńska 7)
(pocz. o godz. 8 wiecz.)
Środa: „Tojwje mleczarz“.

TEATR MIEJSKI IM. J. SŁOWACKIEGO
(pocz. o godz. 7'30 wiecz.)
Środa: „Cały dzień bez kłamstwa“ (popul.)
Czwartek: „Pastorałka“ (szkolne og. 6-tej)

TEATR POPULARNY „NOWOŚCI“
(pocz. o godz. 7'30 wiecz.)
Środa: „Adieu Mimi“.
Czwartek: Teatr zamknięty.

REPERTUAR KIN KRAKOWSKICH
BAGATELA: „Te, którym się nie kłaniamy“.
SZTUKA: „Mały kapral“
UCIECHA: „Trędowata“.
WARSZAWA: „Dwaj malcy, złodzieje z Paryża“.
NOWOŚCI: „Car Mikołaj II“.
REDUTA: „Pat i Patachon jako cyrkowcy“.
PROMIEŃ: „Niesamowita Trójka“.

Na horyzoncie politycznym

Utworzenie sekcji żydowskiej przy Instytucie mniejszościowym

Instytut do badań stosunków narodowościowych w Polsce, rozwijający ostatnio intensywną działalność w kierunku zbierania odpowiednich materjałów, któreby posłużyły władzom jako drogowskaz w rozpatrywaniu kwestyj mniejszościowych, powołał ostatnio do życia specjalną sekcję żydowską. Zebranie organizacyjne tej sekcji pod przewodnictwem p. dyrektora Hołówki odbyło się w ubiegłą sobotę przy współudziale pp. prof. Bałabana, prof. Schorra, posła Schippera i sekr. p. Aleksandra Haftki. Postanowiono rozszerzyć sekcję do 12 osób i podzielić ją na odpowiednie podkomisje.

Sekcja rozpocznie swą działalność w dniach najbliższych. W sprawach związanych z działalnością sekcji należy się zwracać do Instytutu w godzinach biurowych pod adresem: Warszawa, Jasna 19.

Stosunki w Rosji normują się

O rozwój stosunków ekonomicznych polsko-sowieckich.

Warszawska „Epoka“ zamieszcza wywiad z radcą handlowym naszego poselstwa w Moskwie, p. Józefem Ziabickim o sytuacji i rozwoju stosunków ekonomicznych pomiędzy Polską i Rosją sowiecką.

„P. Józef Ziabicki odpowiedział nam, że z całą stanowczością stwierdzić trzeba, iż stosunki sowieckie pod każdym względem normują się. Dla rozwoju stosunków ekonomicznych z Rosją trzeba przedewszystkiem wiedzieć co się tam dzieje, a przestać opierać się na sensacyjnych wieściach, rozpowszechnianych o Rosji. Trzeba dobrze zdać sobie sprawę z tego, na czem polega nowy układ społeczny i państwowy Z. S. S. R., żeby w ramach tego układu stworzyć warunki dla wymiany towarowej i współpracy sąsiedzkiej, i w tych dziedzinach które mogą interesować oba państwa...“

P. Ziabicki pokłada wielkie nadzieje w działalności nowego posła polskiego w Moskwie, min. Patka.

Rozwój stosunków ekonomicznych polsko-sowieckich tak pożądany dla stron obu musimy oprzeć na znajomości obecnej Rosji, jej ideałów, jej taktyki i etapów jej rozwoju — zakończył p. Ziabicki swoje wyjaśnienia.

Stany Zjednoczone a Meksyk

W senacie amerykańskim rozpoczęli demokraci ofenzywę przeciwko polityce rządowej w Meksyku i Nikaragui. Po dłuższej dyskusji wnieśli rezolucję żądającą cofnięcia sił zbrojnych z Nikaraguy i pokojowego załatwienia konfliktu z Meksykiem.

Tej ofenzywie demokratów przyszedł z pomocą prezydent republiki meksykańskiej Calles, który przyjął grupę amerykańskich pisarzy duchownych i przemysłowców, przybyłych specjalnie do Meksyka, by na miejscu studjować istotę konfliktu między Meksykiem a Stanami Zjednoczonemi. W rozmowie z tą delegacją zaznaczył Calles, że **Meksyk gotów przekazać spór ze Stanami Zjednoczonemi międzynarodowemu trybunałowi w Hadze.** Zdaniem Callesa towarzystwa naftowe z powodu ustawy z roku 1919 żadnej nie ponoszą szkody, gdyż mogą wydzierżawić pola naftowe na 50 lat a po ich upływie przedłużyć termin dzierżawy na dalsze 30 lat.

Na decyzję Callesa wpłynęły przygotowania do wywołania rewolucji w Meksyku. Gdyby Stany Zjednoczone cofnęły uznanie rządu Callesa w Meksyku, dałoby to hasło do natychmiastowego wybuchu rewolucji.

Krok Callesa jest zręcznem posunięciem na szachownicy politycznej, gdyż zmusi Stany Zjednoczone do wyraźnego zajęcia stanowiska, czy chce utrzymać pokój, czy za każdą cenę dąży do wojny.

Tym P. T. Prenumeratom z prowincji, którzy nie odnowią bezzwłocznie prenumeraty, wstrzymamy z dniem 12 bm. wysyłkę naszego pisma.

Z SALI SĄDOWEJ

Kierownik hurtowni tytoniowej oszustem na wielką skalę

Drugi dzień rozprawy.

Wczoraj, w drugim dniu rozprawy przeciw Józefowi Kąckiemu, b. kierownikowi hurtowni tytoniu Polskiego Czerwonego Krzyża w Podgórzu, sąd przesłuchał kilku świadków. M. in. zeznawał b. prezes Czerwonego Krzyża płk. Dr. Krysakowski, który podał, że Kąckiego przyjął do hurtowni prezes Izby skarbowej Dr Greger na polecenie wpływowych osobistości. Znawcy lekarze orzekli, że Kącki nie może być uznany za niepoczytalnego, jednak z powodu przebytych chorób jest słaby na umyśle w znaczeniu paragr. 46 a u. k. (okoliczność łagodząca). Podczas rozprawy Kącki zdradza widoczne zdenerwowanie, często wybucha spazmatycznym płaczem.

Rozprawę odroczono po godz. 2giej popołudniu do dnia dzisiejszego celem przesłuchania dalszych świadków. Dziś w godzinach południowych zapadnie wyrok.

PRZEGLĄD GOSPODARCZY.

Kompromis w sprawie Izb handl.--osiągnięty

wbrew opinji Centrali Związku Kupców żydowskich

W Centralnym Zw. Pol. Przem. Górnictwa, Handlu i Finansów odbyły się dwudniowe nara dy w sprawie izb przemysłowo-handlowych.

W naradach wzięli udział przedstawiciele 42 organizacyj gospodarczych z całego kraju.

Doprowadzono do całkowitego uzgodnienia poglądów (bardzo przedtem rozbieżnych) na opracowany przez Min. przemysłu i handlu pro jekt rozporządzenia o izbach przemysłowo-han dlowych.

Jedna tylko organizacja, a mianowicie Centra la Związków kupców Żydów w Warszawie, nie przyłączyła się do uzgodnień opinji organizacyj gospodarczych.

Kompromis polega na tem, że dwie piąte części członków izb wychodziłoby z wyborów bez pośrednich, zaś 3/5 w drodze wyborów pośrednich, dokonywanych przez zrzeszenie go spodarcze. Izba w ten sposób wybrana mogłaby kooptować 10 procent radców, zaś minister przemysłu i handlu mógłby mianować jeszcze 10 procent.

Szczegółowy projekt, opracowany na naradach, odbytych dnia 8 i 9 bm. złożony będzie ministrowi przemysłu i handlu w nadchodzący czwartek.

Zagadnienia ekonomiczne, któremi zajmować się będzie

wicepremjer Bartel

W związku ze zwolnieniem prof. Bartla od pełnienia obowiązków kierownika Ministerstwa Oświaty przez nominację na to stanowisko senatora Dobruckiego, wicepremjer poświęci się całkowicie zagadnieniom ekonomicznym, przedewszystkiem związanym z naszym bilansem handlowym. W pierwszym rzędzie prof. Bartel zajmować się będzie sprawą uporządkowania i uprzystępnienia całego szeregu kwestyj, mających na celu wzmocnienie naszego eksportu. Pozatem prof. Bartel poświęci dużo uwagi sprawie aprowizacji kraju i ściśle z nią związanej kwestji cen żyta oraz zagadnieniom wywozu węgla polskiego zagranicę.

Porównanie kosztów żywności w miastach polskich

Przyjmując koszty żywności w Warszawie = 100, według danych statystycznych za listopad 1926 r., najwyższe ceny były w woj. śląskiem (94.5), najniższe w woj. Wołyńskiem (79.9). Z miast najwyższe ceny były w Borysławiu (100.2), najniższe w Równem ((77.6). Ceny chleba żytniego pytlowego, mleka, masła, mięsa wołowego, kartofli i herbaty były najwyższe w Warszawie w porównaniu do innych większych miast w Rzeczypospolitej Polskiej.

Zakupy zboża w Rosji

Wobec wysokich cen zboża w kraju szereg firm polskich zawarło transakcje na dostawę pszenicy i żyta z Rosji sowieckiej. Trzy firmy warszawskie zakupiły 5.000 ton zboża, różne firmy lwowskie, kaliskie i starogardzkie — 10 tysięcy ton. Wszystkie transakcje zawarto po cenie 4.60 dol. za 100 kg. żyta i 6.30 dol. za 100 kg. pszenicy. Część zakupionego zboża sprowadzono już do kraju. Obecnie prywatne firmy bielskie oraz Ministerstwo Spraw Wojskowych prowadzą rokowania o zakup w Rosji 10.000 ton pszenicy i żyta.

Podwyżka cukru jeszcze nie zadecydowana

Podwyżka ceny cukru, którą zajmował się na ostatniem swem posiedzeniu Komitet Ekonomiczny, nie została jeszcze ostatecznie zdecydowana. Jak się „Varsovia“ dowiaduje, sprawę tę oddano do rozpatrzenia pp. ministrom: skarbu i przemysłu i handlu. Obaj ministrowie będą musieli przedewszystkiem uzgodnić poglądy przemysłu cukrowniczego Wielkopolski z tymże przemysłem byłego zaboru rosyjskiego i Małopolski, albowiem w Wielkopolsce w obecnych warunkach przemysł cukrowniczy opłaca się, gdy tymczasem w pozostałych dwóch dzielnicach ze względów terytorjalnych i przedewszystkiem komunikacyjnych, według zdania przemysłowców, cukrownie pracują ze stratami.

Operacje handlowe naszej floty

Wszystkie zakupione przez rząd polski we Francji statki handlowe są już załadowane i od bywają pierwsze kursy morskie. Jak się dowia dujemy z Min. Przemysłu i Handlu, ładunki dla nich zapewnione są na długi szereg miesięcy. Będą one przewoziły węgiel i drzewo do Anglji, Francji i Szwecji, a w drodze powrotnej będą zabierały towary imporotwane do Polski z tych państw.

—

ZWYŻKA CENY JAJ NA RYNKU WARSZAWSKIM. Wobec zupełnego wyczerpania się niesprzedanych w swoim czasie zapasów świątecznych jaj i nieznacznego dowozu nowych zapasów, pod koniec ubiegłego tygodnia już się rozpoczęła zwyżka cen. Jaja wapnowane sprzedawano po 235 do 240 zł. za skrzynię, zawierającą 1440 sztuk. Dnia 10 bm. sprzedawano już wapniaki pierwszego gatunku po 245 do 250 zł. za skrzynię. Niespodziewanie rozpoczęła się nowa produkcja. Dowieziono w minimalnej ilości świeże jaja sprzedawane wczoraj po 315 do 320 zł. za skrzynię. Jaja świeże starej produkcji sprzedawano po 270 do 275 zł. za skrzynię.

PROJEKT NOWEGO ROZPORZĄDZENIA O STANDARYZACJI JAJ. W najbliższych dniach Ministerstwo Przemysłu i Handlu ma ostatecznie zakończyć opracowanie projektu rozporządzenia p Prezydenta Rzplitej o standaryzacji wywozu jaj. Projekt rozporządzenia tego ma być ogłoszony w jednym z urzędowych organów gospodarczych, przyczem zainteresowani eksporterzy będą mieli w ten sposób możność wypowiedzenia się w sprawie projektu na piśmie pod adresem Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

POMOC MINISTRA SKARBU DLA DROBNYCH KUPCÓW W BIAŁOBRZEGU. Urząd podatkowy w Radomiu zarządził ostatnio szereg licytacyj majątku biedniejszych kupców w Białobrzegu, którzy nie zapłacili na czas zaległych podatków. W sprawie tej interwenjował w ministerstwie skarbu poseł Wiślicki, a ministerstwo skarbu telegraficznie zarządziło wstrzymanie wykonania licytacji i poleciło przekazać komisji szacunkowej wszystkie odpowiednie materjały do ponownego rozpatrzenia.

PROJEKT O ZAGOSPODAROWANIU LASÓW. Pan Minister Rolnictwa zatwierdził redakcję projektu rozporządzenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o zagospodarowaniu lasów niestanowiących własności Państwa. Projekt powyższy został skierowany do wszystkich ministerstw celem uzgodnienia.

KOLEJE CZECHO-SŁOWACKIE ZOSTANĄ WYDZIERŻAWIONE. Potwierdzają się wiadomości o wydzierżawieniu konsorcjum zagranicznemu państwowych kolei czechosłowackich. Konsorcjum to ma się składać z finansistów angielskich i francuskich i podobno nawet niemieckich. W razie urzeczywistnienia planu tego koleje czechosłowackie zostałyby wciągnięte w sferę interesów środkowo europejskiego koncernu kolejowego.

Odpowiedzi redakcji.

A. A.: Z braku miejsca nie możemy umieścić.

X. Y.: Towarzystwo Polsko- Francuskie, Kraków, ul. Krupnicza 2, I p.

Wiadomości sportowe

SPRAWA LIGI FOTBALOWEJ.

Na skutek wniesionego przez ligowców memorjału zarząd PZPN-u wyznaczył komisję, która łącznie z Wydz. G. i D-u ma rozpatrzeć projekt Ligi, oraz wszystkie inne projekty zmiany systemu gier mistrzowskich i przedłożyć ewentualnie propozycję rządowego projektu reformy mistrzostwa futbal. Polski. Na pierwszem posiedzeniu z 10 bm. w obecności pp. Dra Cetnarowskiego, Dra Kwiecińskiego, Billiga, Obrubańskiego, Dra Lesera i prof. Babulskiego, omówiono i przedyskutowano kilka projektów, odraczając powzięcie konkretnej uchwały propozycyjnej do następnego posiedzenia (14 bm.).

KRAKÓW SIEDZIBĄ ZWIĄZKU SŁOWIAŃSKICH TOWARZYSTW TURYSTYCZNYCH. Z dniem 1 stycznia br. przeniesione zostało Prezydjum Związku Słowiańskich Towarzystw Turystycznych z Pragi Czeskiej do Krakowa. Na czele Prezydjum stanął inż. J. Czerwiński, prezes Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego.

MAKKABI (KRAKÓW) posiada piękny własny lokal klubowy przy ul. Gertrudy 8. w podworcu, zaopatrzony w czytelnię i bibljotekę sportową, oraz gry towarzyskie.

MAKKABI KRAKOWSKA powołała do życia komisję kulturalno- propagandową, która urządzać będzie we własnym lokalu klubowym (Gertrudy 8.) częste odczyty i pogadanki dyskusyjne na aktualne tematy sportowe.

BLASBALG (Makkabi Kraków) ma odjechać na stałe do Ameryki (Kalifornji). Makkabi straciłaby w nim utalentowanego napastnika i groźnego strzelca.

MUECKENBRUNN, chluba polskiego narciarstwa, mistrz Polski i Czechosłowacji w narciarstwie, wyjechał na stałe do Francji.

ONEGDAJ PRZYJECHAŁ DO ZAKOPANEGO norweski narciarz T. Aas, sprowadzony specjalnie dla przeprowadzenia treningu z naszymi zawodnikami.

CZOŁOWYMI ZAWODNIKAMI narciarskimi w Polsce są obecnie Krzeptowski I, Sieczka, Zajdel, Żytkowicz, Rozmus, Czech, bracia Bujacy, Cukier.

JUŻ DO 50 MTR. dochodzą skoki Sieczki i Cukiera ze skoczni narciarskiej na Krokwi w Zakopanem, — niestety z upadkiem. Skok Krzeptowskiego z 2 bm. wynosi 35'35 mtr. — ustały.

TAKŻE LWÓW posiadł europejską wspaniałą skocznię narciarską, wybudowaną przez Karpackie Tow. Narc. obok Kopca Unii Lubelskiej. Skoki do 40 mtr. możliwe. Po skoczni w Zakopanem na Krokwi druga w Polsce. Skocznia znajduje się prawie w śródmieściu Lwowa.

NAJLEPSZYMI NARCIARZAMI LWOWA są Witkowski, Tesseyre, Walczak, Kawa, i Loteczkowa, mistrzyni Polski.

WYSTAWA SPORTOWA WE LWOWIE odbędzie się 3—13 VI. 1927 r. z okazji Targów wschodnich. Nadto odbędzie się szereg imprez międzynarodowych.

SENZACJĘ ŚLĄSKA stanowi fakt powrotu słynnego bramkarza IFC i Pogoni lwowskiej Goerlitza z Włoch do Katowic i starania jego o przywrócenie amatorstwa. Goerlitz pragnie wrócić do macierzystego klubu IFC.

Sensacyjne oświadczenie mistrza szachowego Dra Laskera

Holenderski dziennik „Telegraph“ przynosi artykuł znanego mistrza szachowego dra Emanuela Laskera, który w świecie szachistów niesłychaną wzbudził senzację. Dr. Lasker zaznacza, że nie weźmie udziału w wielkim międzynarodowym turnieju szachistów, który odbędzie się w marcu br. w Nowym Jorku. Skłoniły go do tego doświadczenia, nabyte w roku 1924 również w newjorskim turnieju szachowym. Komitet organizujący, ówczesny turniej wręczył Laskerowi zasiadającemu do rozgrywki partji szachów z Capablancą — fałszywie nastawiony zegarek. Z powodu straty czasu popadł wówczas Lasker w takie zdenerwowanie, że przegrał partję. Lasker czyni za to odpowiedzialnym przewodniczącego ówczesnego komitetu, niejakiego p. Lederera, któremu i w obecnym turnieju przypada godność przewodniczącego. Ciekawą jest przytem rzeczą, że od tego czasu dokładano wszelkich starań, by nie dopuścić więcej do spotkania między Capablancą a Laskerem, chociaż Lasker brał już po roku 1924 udział w turniejach szachowych w południowej Ameryce, a nawet do turnieju szachowego w Londynie nie zaproszono najtęższych graczy niemieckich.

Louis Marshal pracuje z Weizmannem

nad rozszerzeniem Jewish Agency

Charakterystyczne oświadczenie przywódcy żydostwa amerykańskiego.

W rozmowie ze współpracownikiem amerykańskiego „Togu“ oświadczył Louis Marshall: **„Pracuję obecnie nad sprawą rozszerzenia Jewish Agency** z powagą i odpowiedzialnością. Przed kilku dniami **konferowałem z prof. Weizmannem nad rozszerzeniem Jewish Agency**, a przed kilkoma tygodniami wyjechałem specjalnie ze sędzią Lehmanem do Waszyngtonu, celem **opracowania pewnych planów, związanych ze sprawą Jewish Agency.** Nie mogę powiedzieć, że wszystko jest już w porządku, lecz mam nadzieję, że w krótkim czasie dojdziemy do jasnej uchwały w tej sprawie. Odczuwamy silnie, **że Palestyna nie jest tylko kwestją sjonistyczną, lecz kwestją ogólno-żydowską i będziemy pracowali ręka w rękę ze sjonistami, o ile nie sprzeciwi się to naszym zasadom“.**

Na żądanie dziennikarza, by wyjaśnił szczególnie ostatnie słowa, odpowiedział Louis Marshall:

„Nie jestem sjonistą i uważam, że Palestyna nie powinna mieć pierwszeństwa wobec innych krajów, w których Żydzi potrzebują pomocy amerykańskiej. W innych krajach pozostanie wiele Żydów, którzy będą musieli tam mieszkać, a naszym obowiązkiem jest popierać ich. Byłoby wielką krzywdą, gdybyśmy odebrali coś z pomocy koniecznej dla nich i dali na cele palestyńskie. Lecz my dopomożemy, **by z Palestyny stała się zabezpieczona siedziba dla tych, którzy tam się chcą osiedlić, a także postaramy się stworzyć dla nich zdrowe warunki życia i możliwości wytworzenia centrum kulturalnego dla całego żydostwa.**

—o§o—

Jeszcze o korzyściach sjonizmu dla Arabów

Znamienny głos arabski

Pod tytułem „Emigracja sjonistyczna — jej szkody i korzyści“, ogłasza wychodzące w Bejrucie pismo arabskie „Il Baszir“ wrażenia z podróży po Palestynie. Pierwsza część artykułu zawiera znane żądania i oskarżenia Arabów. Ciekawą atoli jest druga część, omawiająca korzyści, które wniosła do Palestyny imigracja sjonistyczna.

„Nawet przeciwnicy sjonizmu osiągnęli wielkie korzyści od Żydów. Jeśli chodzi o handel, to rozwinął się on, jak nigdy przedtem. Rozwój ruchu handlowego polega nie tylko na nawiązaniu kontaktu z innymi krajami, lecz także na wprowadzeniu specjalnych gospodarczych metod, które umożliwiają drobnemu kupcowi prowadzenie handlu, chociaż nie ma on wielkiego kapitału do dyspozycji. Przez handel z krajami wschodnimi połączyli Żydzi rynek palestyński z rynkiem krajów zachodnich. W rolnictwie szczególnie przy hodowli drzew i uprawie, wina itd. wnieśli Żydzi nowe metody pracy. Fellach rozpoczyna uczyć się od swego żydowskiego sąsiada, na którego patrzy jak na swego „koniecznego nauczyciela“.

Autor podaje szereg przykładów, jak szybko i skutecznie Żydzi kolonizują, i wskazuje na nowoczesne i hygieniczne budowle żydowskie. Żydzi umieją odpowiednio czas spędzać. W kolonjach żydowskich nie brak ani szkół, ani książek, ani gazet. Środki finansowe, jakie organizacja sjonistyczna przesyła do Palestyny rokrocznie, wynoszą 5 miljonów funtów. Korzyści z tego ciągną także Arabowie. Wielu z mieszkańców kraju bierze sobie przykład od Żydów.

„Emigracja do Ameryki zbudowała Stany Zjednoczone, i my dożyjemy tego, że imigracja sjonistyczna wyda zupełnie inne dla kraju wyniki, niż prorokują pesymiści.“

—o§o—

Pamięci Achad Haama w hołdzie i czci

Berlin. (ŻAT.) Zjednoczenie sjonistyczne w Niemczech wydało odezwę, w której wskazuje na wielką stratę, jaką odniósł naród żydowski, szczególnie zaś sjoniści wskutek zgonu Achad Haama. Zjednoczenie sjonistyczne oraz komitet Keren Kajemeth wezwały sjonistów niemieckich do składania ofiar na drzewa oliwne, celem założenia lasu Achad Haama w Palestynie.

Organ liberałów żydowskich w Niemczech „Jüdische Liberale Zeitung“ poświęca duży artykuł pamięci Achad Haama i pisze, że wieść o zgonie Achad Haama wywołała żałobę wśród całego żydostwa. Aczkolwiek kierunek, który reprezentuje to pismo, nie jest zgodny z drogą, wskazaną przez Achad Haama„ to jednak Achad Haam, jako twórca sjonizmu duchowego zawsze będzie budzić szacunek wskutek swej szczerości i miłości do narodu żydowskiego.

Paryż. (ŻAT) Związek Żydów rosyjskich w Paryżu przesłał rodzinie Achad Haama depeszę kondolencyjną. Depesza jest podpisana przez barona Ginzburga, prezesa związku oraz pp. Dobrego i Sliosberga.

Rozwój ruchu hebrajskiego w Ameryce

We Filadelfji odbyła się niedawno dziewiąta konferencja doroczna hebraistów. Konferencja uchwaliła m. in. urządzić konkurs na najlepszą pracę, drukowaną w „Hadoarze“ i popierać hebrajskie wydawnictwo pedagogiczne. Poza tem uchwalono wydawać corocznie przynajmniej 6 dzieł pisarzy hebrajskich w Ameryce. Wszyscy członkowie organizacji zobowiązani są do kolportażu książek hebrajskich. Konferencja uchwaliła zbadać możliwości wydawania dziennika hebrajskiego w Ameryce i popierać miesięcznik hebrajski w Palestynie [illegible] w Ameryce specjalny tygodnik hebrajski, poświęcony młodzieży.

Członkowie rodziny Schwarzbarta ofiarami pogromów

Odnośne dokumenta przedłożono sądowi.

Moskwa (ŻAT.) Wysłano z Ukrainy do Paryża, celem przedłożenia sądowi na procesie Szwarzbarta 35 dokumentów urzędowo uwierzytelnionych. Dokumenty te zawierają dokładne stwierdzenie krzywd, których doznali krewni Szwarzbarta od Petlurowców w Bałcie, Sawranie, Gołaskowie, Kruwoozero, Czenelniku i innych miejscowościach.

Bandyci rumuńscy napadają na Żydów

w Rumunji i poza Rumunją

Do biura znanej firmy djamentowej Grünberg i Prużański w Antwerpji przyszedł niedawno pewien osobnik i wręczył list 23-letniemu współpracownikowi tej firmy Bagonowi (żyd.) Ponieważ pora była bardzo wczesna, w biurze prócz Bagona nikogo nie było. Nieznajomy skorzystał z chwili, gdy Bagon otwierał list, wyciągnął siekierę i zadał cios w głowę Bagonowi. W pierwszej chwili Bagon był oszołomiony, lecz po chwili rzucił się na napastnika i rozpoczął z nim walkę, podczas której bandyta zmuszony został do ucieczki. Dzielny młodzieniec wybiegł za nim i przy pomocy policji udało mu się zatrzymać złoczyńcę.

Podczas śledztwa stwierdzono, że na terenie Antwerpji działała cała banda rumuńskich bandytów, która zamierzała dokonać szeregu napadów na żydowskich kupców djamentowych. 3 uczestników tej bandy udało się zaaresztować.

Kongres amerykański, a antysemickie oskarżenia Forda

W związku z antysemickiemi wystąpieniami Forda, zgłosił członek kongresu amerykańskiego, Żyd Blum wniosek o zbadanie oskarżeń, rzuconych przez Forda na Żydów. **Sprawę** oddano specjalnej komisji, która **wniosek** odrzuciła, motywując to tem, że roztrząsanie oskarżeń Forda przez kongres może się przyczynić do nietolerancji religijnej. **Komisja uchwaliła** rezolucję, w której stwierdza, **że oskarżenia Forda** są nieuzasadnione i że na **12 wyższych urzędników w państwowych bankach** Stanów Zjednoczonych jest **zaledwie** dwóch Żydów.

—

WIĘKSZY ODSETEK IMMIGRANTÓW ŻYDOWSKICH POZOSTAJE W AMERYCE. Z pośród ogółu immigrantów największy odsetek pozostaje w Stanach Zjednoczonych z pośród immigrantów żydowskich. Mianowicie 95 procent immigrantów żydowskich pozostaje w kraju. Naogół wyższy jest odsetek żydowskich oraz północno- i zachodnio-europejskich immigrantów, którzy na stałe osiedlają się w Ameryce, niższy jest ten odsetek dla immigrantów wschodnio- i południowo europejskich, nie licząc Żydów.

OTWARCIE NOWEGO TEATRU ŻYDOWSKIEGO W NEW JORKU. Dnia 8 stycznia nastąpiło w New Jorku otwarcie nowego społecznego teatru żydowskiego. Gmach teatru został zbudowany przez pp. Dawida Szulmana oraz Louis Goldberga. Dekorację wykonał major Dawid Ołtarz. Na premjerze grano komedję muzyczną w języku żydowskim.

STRAJK RZEŹNIKÓW ŻYDOWSKICH W NEW JORKU. Przeszło 5.000 żydowskich rzeźników koszernego mięsa ogłosiło strajk, domagając się minimum płacy w wysokości 46 dolarów tygodniowo. Strajk ten objął 3.500 jatek z koszernem mięsem.

MASOWE ARESZTOWANIA KUPCÓW ŻYDOWSKICH W MOSKWIE. Z Moskwy donoszą, że odbyły się tam masowe aresztowania wśród kupców żydowskich. Aresztowania te wywołały popłoch wśród żydowskiej ludności w Moskwie.

ZNÓW ZBEZCZESZCZENIE CMENTARZA ŻYDOWSKIEGO W NIEMCZECH. Jak donosi „Israelitische Familienblatt“, niewykryci sprawcy zbezcześcili cmentarz żydowski w Bingu. Przestępcy zniszczyli wiele pomników żydowskich i skradli wiele mosiężnych części przy pomnikach.

SAMOBÓJSTWO 97-LETNIEGO STARCA. W Bukareszcie 97-mio letni starzec Zalman Maskowicz powiesił się na haku w swym pokoju. Do tego rozpaczliwego kroku pchnęła go straszna nędza.

Parcelacja majątku J.C.A. w Małopolsce Wsch.

Lwów. (ŻAT.). Majątek Słobodka Leśna przy Kołomyji, należący do I. C. A. ma być wkrótce rozparcelowany. Zarząd majątku uzyskał już na to zezwolenie odnośnych władz. Majątek ten składa się z 350 morgów uprawnej ziemi i zostanie rozparcelowany dla 20 żydowskich rodzin kolonistów. Poczyniono już wszystkie potrzebne przygotowania do parcelacji. Rodziny, którym przyznano odpowiednie działki ziemi zostały już zakwalifikowane.

(Okazuje się więc, że zamiary Ezry chalucowej co do nabycia Słobódki leśnej spełzły na niczem. Trudno nie dać wyrazu największemu żalowi z tego powodu. Działacze sjonistyczni Wsch. Małopolski nie wykorzystali znakomitej i wyjątkowo nadarzającej się sposobności stworzenia wzorowej fermy dla chaluców. Należy głęboko ubolewać, że spory partyjne, zgoła błahe i nieistotne, zabierają całą energję, której potem zupełnie nie widać tam, gdzie chodzi o ważne kwestje sjonistyczne. — Red.).

LEKARZ DOMOWY

DODATEK TYGODNIOWY „NOWEGO DZIENNIKA“

Pląsawica (Taniec św. Wita)

Pląsawica (chorea minor) zwana pospolicie „tańcem św. Wita“, jest chorobą wieku dziecięcego, głównie występuje między 5—15 rokiem życia, częściej u dziewczynek niż u chłopców. Przyczyna tej dziwnej choroby jest jeszcze przedmiotem dociekań neurologów. Na razie wiemy, że obciążenie dziedziczne, urazy psychiczne, przestrach, mają do tego cierpienia usposabiać. Niewyjaśniony jest również bardzo częsty związek tej choroby z przebytem zapaleniem stawów, a także zastawek sercowych. Prawdopodobnie mamy tu do czynienia z intoksykacją poinfekcyjną. Również u ciężarnych występująca nieraz pląsawica ma tło intoksykacyjne w tym wypadku zatrucie toksynami płodowemi. Po rozwiązaniu naturalnem lub sztucznem, choroba ustępuje.

Jakież objawy i przebieg tej choroby? Pląsawica rozpoczyna się powoli, prawie niespostrzeżenie. Czasem dziecko dotąd zupełnie zdrowe staje się wrażliwe, kapryśne, niechętnie pracuje, zaniedbuje się w szkole, traci apetyt.

Co jednak dopiero zwraca uwagę rodziców, to dziwne nieskoordynowane ruchy, jakie dziecko wykonuje. Wymachuje rękami, zgina i wykręca kończyny dolne, porusza głową, wykonuje rozmaite grymasy twarzy, jednem słowem wszystkie mięśnie ustroju mogą tu być zajęte i to w najrozmaitszych kombinacjach.

A wspólną cechą tych wszystkich ruchów jest mimowolność, niepowstrzymalność. Nieraz takie biedactwo stroiowane, stara się panować nad swymi ruchami. Jednak nadaremnie. Przeciwnie, pod wpływem obserwacji otoczenia ruchy te się wzmagają ustępując jedynie we śnie. Nasilenie ich bywa rozmaite, począwszy od drgania poszczególnych mięśni, a skończywszy na niemożności stania i chodzenia. Takie nieszczęśliwe dzieci trzymane z konieczności w łóżku, rzucają swojem ciałem, raniąc się, niejednokrotnie bardzo boleśnie. W takich ciężkich przypadkach bywa utrudnione pobieranie pokarmów i spełnianie innych funkcyj fizjologicznych.

U niektórych dzieci obserwuje się pewne zaburzenia psychiczne. Wrażliwość, kapryśność, skłonność do płaczu a w niektórych ciężkich przypadkach stany zahamowania psychicznego, gdzie dziecko milczy dniami całemi, a nawet tygodniami.

Co do czasu trwania pląsawicy to bywa różnie. Przeciętnie 6—8 tygodni. Obserwowano jednak przypadki przeciągające się do 1 roku. Stosunkowo nierzadkie bywają recydywy.

Cóż należy robić z takiemi dziećmi? Przed kilku wiekami zalecano podobno jako niezawodny środek pielgrzymkę do miejscowości poświęconych św. Witowi. Stąd nazwa taniec św. Wita. Dziś pielgrzymować nie będziemy, ale za to zaraz po rozpoznaniu choroby odbierzemy dziecko ze szkoły. Pozostawione bowiem w szkole narażone jest na naigrawania ze strony współuczniów i niesłuszne upominania ze strony nauczycieli. Te przykrości pogarszają znacznie sprawę, nie mówiąc o urazach psychicznych, mogących nie minąć bez śladu. Z drugiej strony znane są przypadki, że inne dzieci o konstytucji psychopatycznej, zwł. histerycznej popadały w tę samą chorobę, naśladując pląsawiczne ruchy. (Chorea imitatoria).

Następnie należy tym dzieciom zapewnić spokój fizyczny i psychiczny. W cięższych przypadkach położyć do łóżka, miękko wysłanego, dla ochronienia przed zranieniami. Nieraz zachodzi nawet potrzeba oddania chorego dziecka do odpowiedniego zakładu. Prócz tego leczenie farmaceutyczne (arszenik, salicyl, brom) dalej hydroterapja, gorące zawijania. Również celowa gimnastyka przyspiesza wyzdrowienie.

Dr M. L.

Odpowiedzi redakcji

LOMBARD, OŚWIĘCIM: Zakraplać krople cynkowe. Uważamy jednak za wskazane zasięgnięcie porady u okulisty. WYZWOLENIE: Silna wola jest jedyną rzeczą, którą możemy Panu — poza tem wszystkiem, co Pan już robi — zalecać. Z chwilą zawarcia małżeństwa wszystko ustąpi. 18. ROK: 1) Elektryzowanie nosa prądem galwanicznym, pozatem na noc maść z ichtyolem i kamforą. 2) Zmienić buciki na wygodniejsze. PAN DOKTOR ODPOWIADA: Robić okłady z ciepłego rumianku. A RIDICOULOS PAIN: 1) Smarować maścią precypitatową białą (20 proc.) 2) Pod pachę okład wysychający z kwaśnej wody, zmieniany 3 razy dziennie. Co do swędzenia konieczne jest oglądnięcie przez lekarza, bo przyczyną może być wyprysk, czego z opisu listownego wiedzieć nie można. CIEKAWA KOBIETKA: Przyczyny mogą być rozmaite; trudno pisać o wszystkich na łamach publicznego dziennika. Najczęstszą wszelako jest samogwałt uprawiany w wcześniejszych latach. NIESZCZĘŚLIWA MŁODOŚ: 1) Kąpać ręce naprzemian po kilka minut w gorącej i zimnej wodzie. Na noc maść z ichtyolem (10 proc.) i kamforą (5 proc.) Nosić ciepłe, wygodne rękawiczki Co do wysypki — trudno radzić, nie widząc. 2) Twarz myć gorącą wodą i mydłem; w ciągu dnia 2—3 razy zmywać rozcieńczoną wodą kolońską. Wieczorem parówka nad naczyniem z gorącą wodą i wygniecenie wągrów. Na noc maść siarczana (5 proc.). BRUNETKA ZOSIA: Żadne radykalne środki, skutkujące raz na zawsze, nie istnieją. Proszę się zastosować do rad, udzielonych „Nieszczęśliwej młodości“ p. 2. Mydło siarczane CH GROSSMAN: Prosimy jeszcze raz o podanie pseudonimu. Przyjmujemy do wiadomości, że nie jest to Pańskie właściwe nazwisko, ale istnieją przecież ludzie, którzy się tak właśnie [illegible]ają i do **których to może być odniesione.** J. T. HITACHDUT: 1) Wcierać codziennie w skórę głowy 1-procentowy spirytus salicylowy. 2) Smarować maścią perhydrolową (10 proc.) 3) Naświetlać głowę lampą kwarcową. 4) Nie, innego środka nie znamy. ZAINTERESOWANY: 1) Patrz „Nieszczęśliwa młodość“ p. 1. 2) Jeżeli to jest zjawisko częste, to wskazane byłoby może wylapisowanie wnętrza nosa. 3) Kompoty, jarzyny, owoce, figi, miód, pierniki, zimna woda na czczo. Używać przez dłuższy czas „Laktolu“ w postaci mleka. 4) Naturalnie. 5) Zmywanie ciała wodą z octem. 6) Nie; decydujące jest tu wykazane zawartości cukru w moczu. SMUKŁA BRUNETKA: 1) Proszę do stosowanej maści dodać 5 proc kamfory. 2) Innej rady udzielić Pani nie możemy. KASZTANOWŁOSA Z RZESZOWA: 1) Operacja ta nie jest niebezpieczną i pora roku też na nią nie wpływa. Nie wymaga długiego leżenia (1—7 dni). 2) Powinna Pani unikać wychodzenia na ulicę w wilgotne dni. 3) Bez oglądnięcia nie można radzić. 4) Niech Pani spróbuje zażywać w takich wypadkach „Veramon“. SULAMITH, RZESZÓW: Proszę się zastosować do rad pod „18 rok“ p. 1 ESTETA: Wcierać kilka razy dziennie w ręce puder z tannoformem (15—20 proc.). Ponadto wstrzykiwania arszenikowe. ISKIERKA NADZIEJI: Jeżeli skrzywienie jest bardzo znaczne, to można osiągnąć pewną poprawę przez leczenie chirurgiczno- ortopedyczne. Jeśli zmiany są nieduże, to lepiej nie robić nic. STRATONICE: 1) Patrz „Nieszczęśliwa młodość“ p. 2. 2) Rozcieńczona 3-krotnie woda kolońska. 3) Patrz „18 rok“ p. 1. 4) Nie. 5) Patrz „J. T. Hitachdut“ p. 1. 6) Puder wskazany dla cery tłustej, błyszczącej; suchej cerze szkodzi. 7) Normalna. 8) Gimnastyka szwedzka i sporty. 9) Nie. 10) Namaszczać brylantyną. 11) Może. 12) Bardzo mało widoczne i to tylko dla oka fachowca. 13) Tak. 14) Nie tylko RABCZANKA: Nosić bardzo ciepłe, wełniane pończochy. BŁAGAJĄCA NELLY: Najlepiej, bo raz na zawsze i bez śladów usunie je Pani lekarz- kosmetyk drogą elektrolizy. NELLY (N. SĄCZ): 1) Nie możemy Pani radzić nic innego, jak tylko to, co lekarz Pani, który Panią przecież w odróżnieniu od nas — widział i badał. 2) Patrz „Nieszczęśliwa młodość“ p. 1. Odnosi się to również do odmrożenia nóg. IMPERITUS: 1) Przyczyną tej dformacji są prawdopodobnie jakieś blizny po poprzednich stanach zapalnych lub owrzodzeniach. Sprawa wymaga jednak zbadania, podobnie i leczenie. 2) Następstwo wzmożonej pobudliwości nerwowej, wskazana interwencja neuro- lub seksuologa. ZŁOTY ORZEŁ: 1) Utleniać perhydrolem w maści i przy myciu szurować pumeksem, a włosy staną się wątłe i mało widoczne. 2) Nie, co najwyżej staną się bardziej muskularne. 3) Tu należy zastosować masaż, najlepiej elektryczny. NECHMADI: 1) Lampa kwarcowa nie wiele przyniesie korzyści. Lepsze wyniki daje czasami naświetlenie promieniami Roentgena. Ale najskuteczniejsze jest leczenie maściami przy pomocy przedewszystkiem cygnoliny. Konieczna jednak kontrola specjalisty. 2) Patrz „Nieszczęśliwa młodość“ p. 1. GERWAZY—PROTAZY: Czasami udaje się zmienić kierunek zębów, wymaga to jednak długiego leczenia przez wytrawnego dentystę. S. 28: 1) Patrz „Nieszczęśliwa młodość“ p. 1. 2) Patrz „18 rok“ p. 1. LETITIA: 1) Nie jest to nic niebezpiecznego tzw. glista dżdżownicowata. Nie dawać pokarmów mącznych, tylko mleko i mięso. Dbać o czystość rąk i okolicy odbytnicy. Lekarz chorób dziecięcych zaordynuje zapewne santoninę i rycynus lub kalomel. 2) Zmywać 5-cio procent. spirytusowym roztworem formaliny. 3) Są to nagromadzenia barwika, których przyczyny nie zawsze dadzą się ustalić. Próbować złuszczenia maścią z sublimatem (tylko na receptę lekarską). IRIS: Przyczyną jest prawdopodobnie ten krem, którego Pani używa Proszę się zastosować do rad, udzielonych „Nieszczęśliwej młodości“ p. 2. SOCJOLOG 24: 1) Jest to — o ile wnioskować możemy z opisu — rozszerzenie naczyń włoskowatych skóry czyli tzw. „telangiectasis“. Najlepiej usunie to Pani elektroliza, dokonana przez kosmetyka. 2) Trzebaby to wpierw obejrzeć. Przypuszczamy, że zmiana zabarwienia spowodowana jest zbliznowaceniem, co oczywiście uniemożliwiałoby zmianę na lepsze. CÓRKA EWY: Wcierać w brwi spirytus salicylowy, rzęsy zmywać roztworem boraksu. LADY CHIC-KRAKÓW: Odpowiedź na pytania Pani można dać tylko po ginekologicznem zbadaniu. ZROZPACZONY Z PODGÓRZA: Nic więcej ponad rady z Nr. 286 udzielić Panu nie możemy. Jest to tylko następstwo wstrzemięźliwości płciowej; niebezpiecznego nic Panu nie grozi.

(Reszta odpowiedzi w następnym dodatku.).

Program stacyj radjofonicznych.

Środa, 12 stycznia.

Warszawa (1015 m) 15—15'20 Komunikaty: gospodarczy i meteorologiczny. 17'15—18'40 Koncert popołudniowy. 18'40—19 „Rozmaitości“. 19'45—20'10 Odczyt pt. „Urządzenie wnętrz mieszkaniowych“. 20'30—22 Koncert wieczorny. Sygnał czasu Komunikaty. Przerwa. 20'30—23'30 Muzyka taneczna. Transmisja jazzbandu cukierni „Wielka Ziemiańska“. **Wiedeń** (517.2, 577 m) 16'15 Koncert. 17'10 Wesoła godzina Buscha. 19 Retransmisja Domu koncertowego. 21'30 Muzyka lekka. **Berlin** (483.9, 566 m) 21 Koncert 22'30—24'30 Muzyka taneczna. **Budapeszt** (555.6 m) 17'30 Orkiestra symfoniczna. 19'30 Muzyka operetkowa.

NADESŁANE.

Za rubrykę tę redakcja nie odpowiada

GUSTAWA KLEIN — ADOLF PILLER
Bochnia — Lipsk
zaręczeni w styczniu 1927 r.

Wiadomości z kraju

List z Przemyśla

Pod adresem Bnej Brith. — Dlaczego nie obsadza się posady nauczyciela religji mojż. w gimnazjum ukraińskiem? — Opał dla biednych. Tanie obiady dla bezrobotnych. — Wybory w Agudath Herzl" i „Iwriji". — Żyd. gmina wyznaniowa czci jubileusz rab. Schmelkesa.

(Kor. wł.). Przemyśl, 10 stycznia.

Ochronka sierót żydowskich urządziła ubiegłego tygodnia dancing w sali Klubu Towarzyskiego. Bylibyśmy nad tą sprawą przeszli do porządku, gdyby nie fakt, że tegoż wieczoru stowarz. hum. Bnei Brith, grupujące w sobie szereg poważnych członków, urządziło również zabawę, przez co odciągnęło część dochodu Ochronce, walczącej ciężko o byt swych sierót. Jakkolwiek zdala jesteśmy od krytykowania tak poważnej instytucji, jakie jest Stow. Bnei Brith, to jednak zdaje się nam, że tam gdzie chodzi o interes Ochronki, zadaniem towarzystw humanitarnych a zatem i Bnej Brith jest popierać wszelkie w tym kierunku urządzone imprezy.

Od początku roku szkolnego wakuje w państwowem gimnazjum z ukraińskim językiem wykładowym posada nauczyciela religji mojżeszowej. Dziwnem to wydaje się tem bardziej, iż liczba uczniów żydowskich w gimnazjum tem jest bardzo znaczna. Zwracamy się tą drogą do kuratorjum Szkolnego i Przełożeństwa żydowskiej gminy wyznaniowej, aby bezzwłocznie tą sprawą się zajęły i odpowiednią siłę nauczycielską zamianowały.

Żyd. gmina wyznaniowa chcąc pomóc biednym sprzedaje od ubiegłego tygodnia drzewo opałowe w cenie 1 zł. 70 groszy, za ctm, z dostawą do domu. Jest to wydatna pomoc dla biednej ludności żydowskiej.

Sekcja opieki społecznej przy gminie żydowskiej wydaje od niedzieli 9 bm. tanie obiady mięsne dla bezrobotnych po cenie 30 groszy za obiad, składający się z 3 dań.

Ubiegłego tygodnia odbył się konwent wyborczy sjońskiego związku akademickiego „Agudath Herzl". Wybrano senioraty, w skład którego wchodzą pp. M. Schwebr senior, S. Nagel cosenior, B. Miltau sekretarz, i M. Rinde fuxmaior.

W ubiegłą sobotę odbyło się Walne Zgromadzenie Iwrii. Wybrano ponownie przewodniczącym p. A. Bernsteina i dalszych 14 członków wydziału.

W niedzielę 9 bm urządziła „Iwrija" uroczyste zebranie żałobne z powodu zgonu Achad Haama. Przemówienia wygłosili prezes „Iwriji" p. Bernstein, p. Abr. Kohane, p. Erbsmann i Abr. Katz.

Żyd. gmina godnie uczciła jubilata rabina tutejszego G. Schmelkesa. We środę udała się Rada wyznaniowa in corpore do solenizanta, gdzie w imieniu kahału i ludności żydowskiej Przemyśla złożył serdeczne życzenia jubilatowi przewodniczący kahału p. Dr. Leib Landau. Jubilat otrzymał wiele telegramów gratulacyjnych od całego szeregu instytucji i organizacyj przemyskich i zamiejscowych, jakoteż od wielu osób prywatnych. Również i my życzymy mu wielu, wielu jeszcze zdrowych, lat pracy na niwie żydostwa!

Kahał dębicki i jego prezes

(Kor. wł.). Dębica, w styczniu.

Bóg darzy nasze miasto niezwykłem szczęściem. Z jednej bowiem strony rządzi u nas wszechwładnie Komisarz rządowy jako rządca miasta, a z drugiej nie mniej wszechwładnie dzierży berło władzy w swej dłoni z łaski p. starosty ropczyckiego ongiś komisarz rządowy, a obecnie prezes kahału dębickiego p. Hirsch Taub. Tym razem pozostawiamy sprawę rządów miejskich na uboczu, zastrzegając sobie powrót do tego tematu w najbliższym czasie, a zajmiemy się wyłącznie gospodarką kahalną, a szczególnie wydatną działalnością prezesa kahału p. Hirscha Tauba.

Już w czasie odbywających się w roku 1924 wyborów do kahału w Dębicy przewidywaliśmy, że nowowybrani „parnasim" nie długo będą żyć w błogiej harmonji i że lada chwila w łonie samego „gabinetu" wybuchnie dość ostry konflikt, zwłaszcza, gdy się ujrzało na czele kahału p. Hirscha Tauba. Otóż przewidywania nasze się ziściły, w „partji kahalników" straszne rozczarowanie, niezadowoleni z działalności prezsa kahalnicy wycofali się i w posiedzeniach nie biorą wcale udziału, a p. prezes wraz ze swoją kliką rządzi funduszami gminy bez uchwał. Nie przeszkadza też p. Hirschowi Taubowi w jego działalności fakt, że co do jego osoby zachodzą ustawowe przeszkody, wykluczające go od piastowania godności członka Zwierzchności kahalnej, o czem zawiadomione już zostało Województwo w Krakowie.

Nie dziwimy się wcale p. Hirschowi Taubowi, że stara się za wszelką cenę utrzymać się na krześle prezesa kahału, nie dziwimy się też jego poplecznikom, przecież wiedzą o istniejącej zasadzie „do ut des", ale dziwimy się rządowym władzom nadzorczym, które mają wiadomość o tem, że p. Hirsch Taub z przyczyn ustawowych nie może piastować żadnego mandatu do ciał publicznych (par. 2 ustęp 2, ustawy z 25 maja 1883 L. 78 D. U. P. i par. 6. ustawy z 15 listopada 1867 l. 131 D. u. p.), a mimo to nie wkraczają, by go z tej godności usunąć.

Joint wyasygnował 300.000 dol. dla Polski

Do Berlina przybył z Paryża dyrektor Jointu dla Europy, dr. Bernard Kahan, który brał udział w zjeździe działaczy Jointu w Paryżu. Na zjeździe paryskim uchwalono wyasygnować 400,000 dolarów dla krajów wschodnio europejskich, z tego 300,000 przeznaczono dla Żydów w Polsce, a 100 tys. dla reszty krajów. Większość wyasygnowanych dla Polski sum będzie oddana do dyspozycji kooperatywy kredytowych.

RADA PARTYJNA SJONISTÓW B. KONGRESÓWKI. W przyszłą niedzielę odbędzie się w Warszawie nadzwyczajna sesja Rady partyjnej organizacji sjonistycznej byłej Kongresówki.

MINISTER SKŁADKOWSKI WYJECHAŁ NA INSPEKCJĘ. Minister spraw wewnętrznych gen. Składkowski wyjechał onegdaj na inspekcję celem zwiedzenia kilku starostw na prowincji. Gdzie wyjechał i w jakim kierunku – nikt o tem nie wie. Starostowie nie oczekują nigdzie przybycia ministra. W ten sposób chce pan minister bez specjalnych przygotowań zapoznać się z pracą poszczególnych ludzi.

PROF. MARJAN ZDZIECHOWSKI zrezygnował ze swej godności rektora uniwersytetu wileńskiego. Jako przyczynę podał prof. Zdziechowski nadwątlone zdrowie, chodzą jednak słuchy, że na tę decyzję wpłynęły i inne względy.

SEKRETARZ WITOSA PRZECIWKO WITOSOWI. Kierownikiem sekretarjatu partji „Piasta" w Białymstoku był niejaki p. Rudolf Piechocki, który pobierał pensję w kwocie 300 zł. miesięcznie. Piechockiemu nie wypłacano regularnie pensji, wskutek czego wniósł on skargę przeciwko klubowi Piasta, a właściwie przeciwko głównemu sekretarzowi partji Dzięcielowi. Dzięciel oświadczył przed sądem, że nie on był pracodawcą Piechockiego, lecz poseł Witos. Czy więc teraz poseł Witos zapłaci urzędnikowi, który pracował dla jego polityki?

WZNOWIENIE SOBÓT ANGIELSKICH W URZĘDACH. Jak z Warszawy donoszą, Rada ministrów na posiedzeniu onegdajszem postanowiła m.i n. restytuować w roku bieżącym we wszystkich urzędach państwowych t. zw. „soboty angielskie".

POCZĄTEK REJESTRACJI GRYPY. Wobec dalszego szerzenia się grypy (influenzy) szpitale warszawskie otrzymały rozporządzenie od magistratu rejestrowania wypadków grypy. Dziś 12. b. m. odbędzie się w wydziale zdrowia konferencja pod przewodnictwem naczelnego lekarza wydziału zdrowia dr. Boguckiego w celu omówienia środków zaradczych walki z grypą. Między innemi poruszona zostanie sprawa możliwości i celowości izolowania chorych na grypę. Jak wiadomo, dotychczas przymusu izolacji przy grypie niema.

KONTROLA W BANKU GOSPODARSTWA KRAJOWEGO. Najwyższa Izba kontroli przeprowadza obecnie szczegółową rewizję w centrali Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie. Około 15 bm. po ukończeniu tej pracy, Najwyższa Izba kontroli przystąpi do rewizji w oddziałach prowincjonalnych tegoż Banku.

WIELKA EKSPLOZJA W HUCIE „BISMARKA". Z Katowic donoszą: W poniedziałek o godz. 5 popołudniu w oddziale cienkiej blachy w Hucie „Bismarka" nastąpiła eksplozja benzolu, wskutek czego cały oddział stanął w płomieniach. Z pod gruzów wydobyto 5 ciężko i 3 lekko rannych robotników. Przyczyn eksplozji na razie nie zostały stwierdzone.

KATASTROFA KOLEJOWA. W nocy z soboty na niedzielę na linji kolejowej pod Kutnem dwa manewrujące parowozy wpadły, wskutek fałszywego nastawienia zwrotnicy, na pociąg towarowy. Jeden maszynista został raniony w głowę, poza tem ofiar w ludziach nie było. Tor został częściowo uszkodzony. — Po przeprowadzeniu wstępnych dochodzeń, aresztowano zwrotniczego.

SEZON ZIMOWY W ZAKOPANEM. Ze statystyki, prowadzonej przez zakopiański Urząd klimatyczny wynika, że ruch gości po świętach obniżył się tylko minimalnie. Przeciętna ilość meldunków dochodzi do 200 dziennie, niemniej jednak osób wokresie poświątecznym opuszcza Zakopane. Naprzykład dnia 5 bm. przyjezdnych było 163 osób, wyjezdnych 183.

ZAKOPAŁA ŻYWCEM DZIECKO. Nastia Pasiecznik, córka gospodarza wiejskiego w Czernolicach (Wsch. Małopolska), zakopała onegdaj swe 6-miesięczne dziecko, z którem wróciła ze Lwowa, gdzie była służącą. Dziecko stałoby jej w drodze do zawarcia małżeństwa. Zbrodnię przypadkowo podpatrzyła 4-letnia dziewczynka. Zbrodniarkę aresztowano.

SPRAWA KURNATOWSKIEGO. Kaucję w wysokości 2.000 zł, jaką wyznaczył sędzia śledczy, za pozostawienie na wolności b. naczelnika Urzędu śledczego, Kurnatowskiego, podwyższono na 10.000 zł. Kurnatowski bezzwłocznie tę sumę złożył.

WYROK W PROCESIE 140 KOMUNISTÓW. Onegdaj ogłoszony został we Włodzimierzu Wołyńskim wyrok w sprawie 140 oskarżonych Ukraińców o komunizm. Z pośród oskarżonych 81 odpowiadało z wolnej stopy, reszta zaś z więzienia. Wyrokiem sądowym uniewinniono 20 oskarżonych, 9 skazano na bezterminowe ciężkie więzienie, innych zaś na karę od 4-ch lat domu poprawy wzwyż. Rozprawa trwała od 15-go listopada 1926 roku. Sprawę rozpatrywał sąd łucki na sesji wyjazdowej.

DALSZY CIĄG ROZPRAWY PRZECIW PUŁK. ZAKRZEWSKIEMU. Z Przemyśla donosi nasz korespondent (T.): Dnia 10-go bm. rozpoczął się dalszy ciąg rozprawy przeciw pułk. Zakrzewskiemu — przerwanej w grudniu ub. roku. Rozprawę wypełniły zeznania b. szefa int. D. O. K. Lublin obecnie z departamentu intendentury, Warszawa pułk. Lewandowskiego — który na cały szereg jaskrawych nadużyć popełnionych przez firmę „Zrzeszenie pracy", a przedstawionych świadkowi przez obrońcę Dra L. Grossfelda — tłumaczył się niepamięcią. Na przedstawienie ze strony obrońcy, że korpus kontrolerów udowodnił, iż działy się nadużycia ze strony powyższej firmy i że listy z doniesieniami z powodu tych nadużyć gdzieś ginęły bezskutecznie — świadek stwierdza, że to polega na nieporozumieniu. Z powodu wyjazdu asesora Trybunału pułk. Rückemanna rozprawę odroczono bez wyznaczenia terminu.

BANDYCI PRZED SĄDEM DORAŹNYM. 20-letni Aleksander Szczepański i 25-letni Bolesław Jadachowski, którzy 17 grudnia r. z. w lesie pod Żyrardowem zamordowali Wacława Sadowskiego, który tylko co był wrócił do ojczystej ziemi, jako wydalony z Niemiec Polak, staną przed sądem doraźnym w Warszawie dnia 19 bm. Grozi im kara śmierci.

ARESZTOWANIE WŁAMYWACZA KOLEJOWEGO. Nasz korespondent przemyski (T.) donosi: Onegdaj aresztowała tutejsza policja znanego włamywacza Marjana Dziedzica, który wraz z wspólnikami na linji kolejowej Medyka—Mościska dokonał rozbicia wagonu kolejowego, skąd skradł kilkanaście zwojów materji wartości kilkadziesiąt tysięcy złotych.

WILKI W WILEŃSZCZYŹNIE. Z Wilna donoszą: Ludność powiatu sokólskiego skarży się na zuchwałość wilków, które całemi stadami nawet w biały dzień krążą w pobliżu wsi okolicznych.

Malarz-medjum August Lesage

W jednej z paryskich wystaw zwraca na siebie powszechną uwagę obraz zatytułowany „Duch piramid". Obraz ten jest dziełem Augusta Lesage, który do 40 roku życia był zwykłym górnikiem i nawet nie marzył o karjerze malarskiej. Miał pewnej nocy dziwny sen, a mianowicie usłyszał głos który wezwał go, by porzucił dotychczasową swoją pracę i wziął się do malarstwa. Gdy po 24 godzinach sen się powtórzył, Lesage porzucił kopalnię, kupił sobie płótno, farby i narzędzia malarskie. Gdy znalazł się u siebie w domu, popadł w trans i w tym stanie zaczął malować. Stworzył fantastyczny krajobraz z Marsa. Obraz wystawiony został w oknie wystawowem, jakiegoś kupca i zwrócił przypadkowo uwagę jakiegoś krytyka sztuki. W ten sposób Lesage znalazł poparcie i mógł się poświęcić wyłącznie zawodowi malarskiemu.

KRONIKA

Wschód słońca	Styczeń	Zachód słońca
7 m. 41	12 Środa 9 Szwat 5687	15 m. 48

Dział sportowy „N. Dziennika“

Oprócz stałego dodatku sportowego w każdym numerze wtorkowym, będziemy drobne wiadomości ze wszystkich dziedzin sportu zamieszczali codziennie.

Redakcja Działu sportowego „Nowego Dziennika“ spoczywa w rękach p. Dra Henryka Lesera. Wszelkie pisma i przesyłki w sprawach sportowych adresować należy: „Nowy Dziennik“ Dział sportowy, Kraków, ul. Orzeszkowa Nr. 7.

Powstanie „Towarzystwa opieki nad psychicznie chorymi“ w Krakowie

W poniedziałek wieczór odbyło się w magistracie krakowskim zebranie, zwołane z inicjatywy „Krakowskiego Koła Psychjatrów“, a mające na celu powołanie do życia „Towarzystwa Opieki nad psychicznie chorymi“. Celem tego towarzystwa, którego statut został przez zebranie uchwalony, jest — wedle referatu profesora Piltza — przedewszystkiem dawanie władzom państwowym i samorządowym oraz społeczeństwu inicjatywy do akcji w kierunku naprawy opłakanych stosunków szpitalno-leczniczych, dalej organizowanie jak najszerszej i najskuteczniejszej opieki nad umysłowo chorymi, działalność w celu zapobiegania chorobom psychicznym drogą uświadamiania społeczeństwa, jak zwalczania alkoholizmu i chorób wenerycznych, stwarzających grunt dla chorób umysłowych itd.

Do towarzystwa przystąpili niemal wszyscy zebrani, którzy jako walne zgromadzenie dokonali wyboru wydziału w następującym składzie: prezydent inż. Rolle, jako prezes, prof. Dr. Piltz i wicewojewoda Dr. Morawski, jako wice prezesi, oraz członkowie wydziału: doc. Artwiński, red. Dr. Berklhammer, Dr. Jankowski, naczelnik wydz. województwa, Dr. Kwiatkowski, prezydent Dr. Rafał Landau, ks. Lorek, doc. Dr. Morawski, ks. Dr. Niemczyk, adw. Dr. N. Oberlaender, ks. prał. Podwin, wiceprezydent Dr. Schneider, adw. Dr. Szołayski, sędzia Dr. Zarzycki, doc. Dr. Zieliński iprof. Ziemnowicz.

Szczegóły włamania do biur gminy żyd.

W toku dochodzeń, prowadzonych przez urząd śledczy w Krakowie w sprawie ostatnich włamań kasowych, aresztowano w dalszym ciągu Juljana Susuła (lat 32), zam. przy ul. Kochanowskiego l. 14, mającego poza sobą bogatą przeszłość kryminalną.

Względnie do włamania kasowego do biur gminy żydowskiej przy ul. Krakowskiej l. 41, ustalono, że Glupczyk planował kradzież już na kilka miesięcy przedtem. Po przyjeździe ze Lwowa do Krakowa, Glupczyk porozumiawszy się ze spólnikami, oglądnął dokładnie rozkład ubikacyj w dniu 7 bm., a następnego dnia wieczorem po sutej libacji w kilku restauracjach udał się wraz z 4-ma towarzyszami od strony Wisły koło szpitala żydowskiego na „robotę“. Po dachach stajennych Zakładu Braci Albertów przedostali się oni na dziedziniec, potem po schodach tegoż Zakładu do koszykarni, następnie przez otwarte okno wyszli na przybudówkę, skąd po rozbiciu szyb w oknie gmachu gminy żydowskiej weszli do wnętrza na I. p. Tam rozpruli t. zw. rakiem bok kasy ogniotrwałej, a nie znalazłszy w niej pieniędzy — rozpruli tylną ścianę drugiej ogniotrwałej kasy, w której znajdowała się kwota około 100 zł, której nie zdołali wyjąć z kasy. Rozbijanie kas zajęło sprawcom czas od północy do godz. 5 rano. Ponieważ o tej porze na dziedzińcu Braci Albertów panował już ożywiony ruch — sprawcy nie mogli wracać tą samą drogą, którą weszli id latego przywiązali do biurka długi chodnik, przerzucili przez okno na ul. Skawińską i po nim spuszczali się na dół, przyczem Głupczyk spadł i potłukł sobie nogę. Podobny los spotkał i Juljana Susuła, który zwichnął sobie nogę w kostce. Susuła odprowadzili spólnicy pod Wawel, skąd odjechał dorożką do swych rodziców przy ul. Barksiej l. 48. Za dalszymi wspólnikami zarządzono pościg.

—oSo—

— PODZIĘKOWANIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ DLA INWALIDÓW ŻYDOWSKICH. Kancelarja cywilna Prezydenta Rzeczypospolitej pismem z dnia 7. stycznia br. przysłała do zjednoczenia związków żyd. inwalidów i sierót wojen. R. P. wyrazy podziękowania Pana Prezydenta Rzeczypospolitej za uczucia, wyrażone w depeszy przy otwarciu III. walnego zjazdu Zjednoczenia w Warszawie w dniu 16 grudnia 1926 r.

— EPIDEMJA GRYPY nie ominęła również i Krakowa. Wedle statystyki, prowadzonej w Kasie chorych, największe nasilenie grypy zaznacza się w drugiej połowie grudnia ub. r. — Podczas gdy do 12 grudnia Kasa chorych notowała dziennie przeciętnie 40 zachorowań na grypę, to po tym dniu liczba zachorowań na grypę podniosła się do ponad 60. Dopiero od 4 stycznia ilość zachorowań na grypę wynosi, 40—50 dziennie. W okresie od 1 grudnia do 11 stycznia br. leczono w Kasie chorych około 3500 osób na grypę. Pozatem, dużo osób leczy się prywatnie, co wynosi przeszło 4000 osób.— Przebieg grypy nie jest złośliwy, jednak choroba się przewleka do 2 i 3 tygodni. Wypadki śmiertelne należą do bardzo rzadkich.

— KRAKOWSKIE TOWARZYSTWO LEKARSKIE. Dziś, we środę o 8 wiecz. posiedzenie z następującym porządkiem dziennym: Sprawozdanie zarządu za rok 1926 i wykład Dra Wł. Medyńskiego: „Wrażenia z podróży po Rosji“, z projekcją obrazów świetlnych. — Przed posiedzeniem Tow. Lek. o 7½ wiecz.: Walne Zebranie członków Frankopolskiego Komitetu Lekarskiego. Na porządku dziennym wniosek o rozwiązanie komitetu.

— UCHYLENIE SEZONU MARTWEGO. Rozporządzeniem Min. Pracy i Op. Społ. z dnia 20/XII 1926 r. uchylono z dniem 8 bm. na czas trwania sezonu martwego działanie przepisu pozbawiającego prawa do zasiłku robotników sezonowych (budowlanych, ziemnych, brukarskich i cegielnianych) na terenie województwa krakowskiego oraz innych okręgów. Wobec tego bezrobotni robotnicy sezonowi powinni natychmiast się zgłosić w państwowym urzędzie pośrednictwa pracy w Krakowie, ul. Krowoderska l. 5 celem rejestracji, względnie otrzymania zasiłku.

— REKLAMY SWIETLNE NA KIOSKACH. Na kioskach reklamowych pod obramowaniem dachów urządzono kasety szklanne, które oświecone są od wewnątrz lampkami elektrycznemi. Na matowych szkłach umieszczone będą reklamy firm i w godzinach wieczornych oświetlane. W dniu wczorajszym na kioskach w rynku głównym przeprowadzono próbę reklam świetlnych, która udała się w zupełności.

— REDUTA PRASY. Komitet, urządzający tegoroczną Redutę Prasy, dokłada specjalnych starań, celem jej uświetnienia. W tym celu komitet zwrócił się do Związku Artystów Plastyków, którego wydział przyrzekł współdziałanie swoich członków, najwybitniejszych artystów krakowskich, w kierunku czuwania nad artystyczną stroną urządzenia sali. Dekoracja sali będzie czemś niewidzianem dotychcza w Krakowie. Redutę Prasy urozmaicać będą również popisy doskonałych zawodowych tancerzy, którzy zaprodukują wszystkie najnowsze tańce, a przedewszystkiem charlestona i blackbottom. Komitet rozpocznie w najbliższym czasie rozsyłanie zaproszeń. Reduta Prasy odbędzie się we wszytksich salach Starego Teatru.

— RYNEK PIENIĘŻNY ANGLJI. Zebranie dyskusyjne Towarzystwa Ekonomicznego z odczytem p. Dyrektora Wacława Konderskiego na temat „Rynek pieniężny Anglji po strajku a nasze potrzeby“ odbędzie się w poniedziałek, dnia 17 bm. o godzinie 6-tej południe w odnowionej sali posiedzeń Izby Handlowo-Przemysłowej, ulica Długa l. 1, I. p. Goście mile widziani.

— BEZKARNE GRASOWANIE WŁAMYWACZY. Ubiegłej nocy włamali się niewyśledzeni sprawcy na strych domu przy ul. Norbertańskiej l. 4, skąd skradli znaczną ilość bielizny na szkodę radcy magistratu Dra Kannenberga i p. Sciborowskiego. Sprawcy otworzyli główne drzwi strychowe przy pomocy wytrycha, poczem oderwali skoble od komórek. Zaznaczyć należy, że niedawno usiłowano dokonać podobnego włamania do sąsiedniego domu przy ul. Norbertańskiej, jednak włamywacze zostali spłoszeni i zbiegli. Złodzieje bezkarnie grasują w tej okolicy korzystając z tego, że na odosobnioną ulicę nigdy nie zagląda policjant. Władze bezpieczeństwa winny zarządzić stałe obchody posterunków w okolicy ul. Syrokomli, która w dodatku nie jest należycie oświetlona.

— POŻAR. Wczoraj interwenjowała straż pożarna na ul. Miodowej l. 23, gdzie w mieszkaniu na parterze zapalił się od pieca żelaznego siennik. Straż ugasiła ogień.

— KRADZIEŻ KOLEJOWA. Urząd ruchu w Krakowie zawiadomił urząd śledczy, że z wozu kolejowego na przestrzeni Żywiec—Lwów skradziono 2 bale papieru i 1 skrzynię wyrobów papierowych.

— WŁAMANIE DO KURNIKA. Elsner Zygmunt, zam. przy ul. Obopólnej l. 123 zgłosił do policji, że z zamkniętego kurnika skradziono mu 5 kur, koc i skórzany fartuch od powozu wartości 200 zł.

— ZAWIERUSZYŁ SIĘ Z WALIZĄ. Müller Kurt, zam. przy ul. Pańskiej l. 9 zgłosił, że dnia 10 bm. oddał na dworcu osobowym jakiemuś człowiekowi swą walizę z garderobą wartości 500 zł, by mu odniósł do domu. Po drodze jednak ów osobnik zbiegł wraz z walizą.

— BECZKA ŚLEDZI. Aresztowano Icka Motla i Arona Kowalskiego za kradzież beczki śledzi na szkodę nieznanego właściciela.

— CENNA ZGUBA. Teodora Sperling zgłosiła do policji, że podczas zabawy w Starym Teatrze zgubiła broszkę złotą wysadzaną brylantami na platynie wartości 6.000 zł.

— CZYJA SKÓRA? Aresztowano Józefę Wiktor (lat 23) zam. przy ul. Józefa l. 12, przy której znaleziono 3.80 kg skóry podeszwowej niewiadomego pochodzenia.

—o§o—

— ZMARLI: Samuel Jakób Helfgott lat 41, Szulim Berisch Silberg lat 19.

Otwarcie parlamentu francuskiego

Paul Boncour najpoważniejszym kandydatem na stanowisko prezesa izby deputowanych.

(Telegram własny „Nowego Dziennika")

Paryż. 11. I. (K) Dziś o godzinie 3 popoł. nastąpiło otwarcie zwyczajnej sesji parlamentu. Wśród niebywałego natłoku na galerjach. Izba zebrała się w komplecie. Na ławie ministrów znajdują się tylko Briand, Painleve i Bokanowski.

Posiedzenie zagaił ze starszeństwa prof. Sorbony poseł Pinard, który w dłuższem przemówieniu dał wyraz radości z powodu znacznych postępów polityki Locarna. Również sytuacja finansowa daje powód do optymizmu. Mowca wyraża podziękowanie Poincaremu za uporządkowanie finansów, wyrażając nadzieję, że rząd jedności narodowej zdoła doprowadzić do zupełnego uzdrowienia gospodarczej sytuacji w kraju.

Następnie izba przystąpiła do wyboru nowego przewodniczącego w miejsce posła Cereta, który wybrany został do Senatu. Prawica nie wysunęła własnej kandydatury, która nie miała by szans. Głosy lewicy są rozbite, gdyż każda grupa lewicowa wysuwa swego kandydata.

Prawdopodobnie pierwsze głosowanie nie da wyniku pozytywnego. W kuluarach panuje przekonanie, że po pierwszem głosowaniu lewica wysunie wspólnego kandydata. Największe szanse ma, jak dotąd, Pul Boncour.

Zdecydowana opozycja NPR. wobec rządu

Warszawa, (AW) Na ostatniej Radzie Naczelnej N. P. R'u przyjęto rezolucję o zdecydowanej opozycji stronnictwa wobec rządu. Rada Naczelna N. P. R'u uważa, że w ciągu rządu pomajowego decydujący wpływ na politykę wywierały klasy posiadające, byt zaś klasy pracującej nie doznał poprawy. Rząd, zdaniem Rady Naczelnej, w celach partyjnych podsyca wewnętrzny antagonizm, powodujący dalsze rozbicie polityczne w społeczeństwie. Wobec nieustającej agitacji wrogów państwa, zamierzających domagać się rewizji granic Polski, Rada Naczelna N. P. R'u stwierdza, że ruch robotniczy uważa za potworną wszelką myśl kompromisową w tej dziedzinie i zdecydowany jest bronić każdej piędzi ziemi polskiej.

Dalsze represje wobec ludności żydowskiej i polskiej na Litwie

(Telegram własny „Nowego Dziennika")

Ryga, 11 1. ŻAT. Ryski korespondent ŻAT. dowiaduje się, że rząd litewski wysiedlił z różnych miasteczek Litwy około 150 Polaków i Żydów, pochodzących z Wileńszczyzny i deportował ich poza polsko-litewską linję demarkacyjną. Deportowanych rząd litewski oskarża o rzekome uprawianie szpiegostwa na rzecz Polski.

Zgon Jehoasza

(Telegram własny „Nowego Dziennika")

Nowy Jork, 11 1 ŻAT. Wczoraj wieczorem zmarł nagle przeżywszy lat 65 znany poeta żydowski Jehoasz (Salomon Blumengarten). — Zmarły urodził się w roku 1871 w Wierzbowie na Suwalszczyźnie. Pochodził z rodziny ortodoksyjnej. W roku 1890 Jehoasz wyemigrował do Ameryki, gdzie po długich wędrówkach osiadł w Nowym Jorku. Tutaj poświęcił się Jehoasz wyłącznie działalności poetyckiej. Od 10 lat Jehoasz całkowicie pochłonięty był pracą nad wielkiem dziełem przekładu biblji na język żydowski. Przekłady niektórych ksiąg biblijnych, które się już ukazały, dzięki ścisłości i pięknemu stylowi poetyckiemu, zyskały mu wielką sławę w świecie żydowskim.

Nowe serum przeciw rakowi

Londyn, 11. 1 PAT. Znany lekarz internista Dr Thomas Lumsaen, który od kilku lat poświęcał się pracy naukowej nad leczeniem raka wynalazł serum stanowiące bardzo silny środek leczniczy. Lumsaen wypróbował działalność tego serum na szczurach dotkniętych rakiem. Stwierdza on, że udało mu się całkiem wyleczyć szczury i uwolnić ich organizm od niebezpieczeństwa powrotu choroby. Obecnie Dr Lumsaen zamierza przeprowadzić doświadczenia na organizmie ludzkim.

Poglądowa nauka historji.

A. Nelson, profesor historji w Londynie, zaprowadził nową metodę nauki historji: uczniowie sami sporządzają m[illegible] przedmiotów, np. okrętów różnych epok, i w ten sposób łatwiej się uczą, niż z [illegible] da ta znalazła uznanie ze strony wielu powag naukowych.

Z sali koncertowej

Poranek symfoniczny (W. Berdjajew) — Herman Jadlowker.

I tym razem pokazał Berdjajew, co potrafi dobry, prawdziwie fachowy dyrygent zrobić w trzech próbach z naszej orkiestry symfonicznej, której skład nietylko w mniej ważnych instrumentach znów się od zeszłego sezonu zmienił. Słuchacz otrzymuje na koncercie rzecz gotową i nie wie, co za — i przed nią kryje się na próbach; trzeba widzieć kapelmistrza przy tej poprzedzającej koncert robocie, by zrozumieć, jakie trudności są do pokonania na tej ciernistej drodze przy ćwiczeniu tak zmiennego i niedyscyplinowanego zespołu jak każda niestała orkiestra. Przy tem przygotowaniu poznaje się jednak równocześnie najprędzej z kim to się ma do czynienia przy pulcie kapelmistrzowskim; kwalifikacje bowiem dyrygenta nie koniecznie idą w parze z impetem wymachiwania rękami. Przyznać należy, że Bendjajew posiada siłę sugestywnego oddziaływania, zapomocą której umie wznieść orkiestrę na tę wyżynę, na której ją chce mieć; specjalną jego właściwością jest wydobywanie wszystkich odcieni dynamicznych zdumiewających zwłaszcza w nagłych zmianach. Program zapowiadał VI symfonję (Patetyczną) Czajkowskiego i V Beethovena; niestety nie dostarczono na czas materjału nutowego do symfonji Beethovena i zamiast niej wykonano Uwerturę do Egmonta i „Kaprys hiszpański" (bardzo hiszpański) Rimski-Korsakowa. Wszystkie te utwory znane tu (aż nadto!) z poprzednich sezonów, brzmiały nadzwyczaj jędrnie i pewnie — pomijając tradycyjną, nie dającą się bez zmiany instrumentów usunąć nieczystość drzewa i zamazanie akordów w niskich rejonach. Jak nas informują mają się koncerty symfoniczne odbywać tylko raz na miesiąc, a przecież wysprzedana do ostatniego miejsca sala powinna zachęcić do częstszego ich urządzania, byle z takim dyrygentem.

Dla kontrastu słyszeliśmy wieczorem tego dnia samie pieśni; wobec makrokosmosu symfonji — to drobnoustroje muzyczne, nieustępujące jednak w jakości piękna tamtym! Ząb czasu dał się bezwarunkowo i tenorowi Jadlowkera we znaki, nie tak jednak, by słuchacz w wielu jeszcze miejscach nie dostał się od stóp do głów pod czar tego płynnego metalu, cudownie jeszcze w górze błyszczącego, w oprawie przedziwnie doskonałej techniki, trzymającej w karbach rejestry i oddech— jakie znaczne rozpięcie pasażów jednym tchem. Idealne belcanto, które przy tej inteligencji muzycznej, rzadko spotykanej u śpiewaka operowego — z każdej pieśni robi arcydzieło sztuki odtwórczej wskutek interpretacji przepojonej zrozumieniem intencji poety i kompozytora. Śpiewak operowy, który w swym programie nie umieścił ani jednej arji operowej — to najlepszy argument artyzmu Jadlowkera.

Akompanjament spoczywał w doświadczonych rękach znanego nam już p. Steinbergera.

Dr. Henryk Apte.

Joint wobec planów osiedlenia Żydów polskich na roli

Berlin, 11 1 ŻAT. W związku z wiadomościami, które ukazały się w prasie, jakoby Jont włączył do swojego programu działalności także poparcie osiedlenia Żydów na roli w Polsce, korespondent ŻAT w Berlinie zainterpelował w tej sprawie dyrektora Jointu na Europę p. Dra Bernarda Kahna. Dr. Kahn odpowiedział, że Joint odnosi się z sympatją do wszelkich wysiłków odbudowy życia gospodarczego Żydów, toteż gotów jest także poprzeć ruch kolonizacyjny w Polsce.

Joint nie posiada jednak żadnego konkretnego planu w tej dziedzinie. Jeżeli czynniki zainteresowane przedłożą taki plan kolonizacyjny Joint niewątpliwie zajmie się badaniem wykonalności tego planu.

List p. Luciena Wolfa do ministra spraw zagranicznych

Telefonem od naszego korespondenta.

Warszawa, 11. 1 Sin. P. Lucien Wolff przesłał dzisiaj panu ministrowi spraw zagr. Zaleskiemu list następującej treści:

W liście załączonym stwierdziłem odbiór pisma Waszej Ekscelencji z dnia 31 października z. r. ty czącego się ograniczenia w przyjmowaniu studentów żydowskich na uniwersytety polskie. Przesyłam również Waszej Ekscelencji serdeczne podziękowanie w imieniu naszego komitetu za wyczerpujące informacje, jakich Pan był łaskaw nam udzielić. Chcę tylko dodać, że komitet z wielkiem zadowoleniem przyjął do wiadomości wydany cyrkularz cytowany przez Waszą Ekscelencję, który według mniemania komitetu, został wydany w celu położenia kresu długotrwałej krzywdzie studentów żydowskich. Komitet nie wątpi, że szczere zamiary Waszej Ekscelencji będą poparte przez zarządzenia administracyjne i w ten sposób będą poczynione dalsze kroki do zgody i pojednania, która jest cechą tak charakterystyczną dla gabinetu, którego Wasza Ekscelencja jest wybitnym członkiem.

Racz przyjąć Panie Ministrze wyrazy głębokiego szacunku

Lucien Wolf.

Rokowania dra Curtiusa z przedstawicielami stronnictw

(Telegram własny „Nowego Dziennika“)

Berlin. 11. I. (T) Desygnowany kanclerz dr. Curtins prowadził dziś przez cały dzień rokowania z przedstawicielami stronnictw prawicy i centrum. M. in. przyjął Curtins przywódcę nacjonalistów niemieckich hr. Westarpa, przywódcę demokratów posła Kocha i in. Hr. Westarp oświadczył, iż stronnictwo jego godzi się na współpracę w rządzie, do któregoby weszli również przedstawiciele centrum.

Na jutro zwołane zostało telegraficznie posiedzenie zarządu partji centrum, na którem zapadnie decyzja co do udziału w rządzie.

Meysztowicz contra Zaleski?

Warszawa. (AW) Dzisiejszy „Robotnik“ atakuje Min. Sprawiedliwości p. Meysztowicza, za rzucając mu, że zajmuje się polityką zagraniczną, wypowiadając opinję nie idącą w kierunku obecnej polityki Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Dzisiejsze posiedzenie Senatu

Sprawa gen. Rozwadowskiego.

Warszawa. 11. I. (PAT) Posiedzenie Senatu wyznaczono na środę 12 bm. na godz. 4 popoł., Na porządku dziennym: Sprawozdanie komisji skarbowo-budżetowej oraz administracyjnej i samorządowej o projekcie ustawy o samoistnym podatku wyrównawczym dla gmin wiejskich zaboru rosyjskiego, oraz sprawozdanie komisji spraw zagr. i wojskowych i petycja Związków i Stowarzyszeń m. Lwwoa w sprawie uwięzienia gen. Rozwadowskiego (sprawozdawca sen. Kiniorski).

Zgon znakomitego uczonego

Warszawa. 11. I. Sin. W Józefowie pod Warszawą zmarł dzisiaj znakomity sanskrytolog, Andrzej Rawita-Gawroński, profesor uniwersytetu lwowskiego, członek Polskiej Akademji Umiejętności, przeżywszy zaledwie 41 lat.

Odznaczenie wnuczki Mickiewicza

Warszawa, 11. 1 Sin. Pani Marja Mickiewicz, córka Władysałwa Mickiewicz, odznaczona została krzyżem Polonja restituta.

Zmiany w sądewnictwie i administracji

Warszawa, 11. 1 Sin. Prokurator przy sądzie okręgowym w Jaśle Dr Zdzisław Lubomęski został mianowany prezesem sądu okręgowego w Cieszynie.

W stan spoczynku przeniesieni zostali starosta koniński Jan Kudelski i starosta w Gorlicach Feliks Zahuta.

Dlaczego wzrosły dochody z monopolu spirytusowego?

Komunikat min. skarbu.

Warszawa, 11. 1 Sin. Ministerstwo skarbu komunikuje w związku z notatkami, jakie ukazały się w prasie, że wzrost wpływów z monopolu spirytusowego nie tłumaczy się wzrostem spożycia artykułów wyrabianych przez monopol spirytusowy, ale nadaniem konsumcji napojów wyskokowych cech legalności.

Wyprawa naukowa na półw. Kola

Oslo, 11. 1 PAT. Wolff. Instytut Krajoznawczy planuje ekspedycję na półwysep Kola. Ekspedycją tą kierować będzie Nansen. Zostaną wysłane dwa oddziały ekspedycyjne: pierwszy odjedzie w lutym 1928 roku. Ekspedycja zwróciła się do rządu sowieckiego z prośbą pozwolenie na przejście przez terytorjum sowieckie. Uczeni zagraniczni mogą brać udział w tej ekspedycji.

Niepomyślne horoskopy dla przemysłu cukrowego

Warszawa. 11. I. Sin. Według prowizorycznych obliczeń produkcja cukru w Polsce będzie w tym roku niższa od produkcji zeszłorocznej, mimo, że w roku bieżącym obszar plantacyjny buraków cukrowych zwiększył się o 11.000 hektarów i wynosi 184.000 hektarów. Spodziewana produkcja cukru białego nie przekroczy prawdopodobnie 4,900.000 kwintali, pod czas gdy w roku ubiegłym produkcja cukru białego wynosiła 9,212.00 kwintali. Przyczyną tego zły stan plantacyjny oraz długotrwałe deszcze w pierwszej połowie roku ubiegłego.

Rozmaitości

Rekord bezsenności

Londyńskie gazety donszą, że docent uniwersytetu w Chicago osiągnął rekord bezsenności. Docent dr. Fischer, by skonstatować jak długo człowiek może się obejść bez snu, uprosił komisję profesorów i lekarzy, by nad nim stale czuwała. Dr. Fischer przebył bez snu 115 godzin, a więc 5 dni i 4 i pół nocy. Przez cały czas przestrzegał Fischer specjalnej djety, bardzo mało pracował i leżał po większej części w łóżku. Fischer nie jest jednak ze swego rekordu zadowolony i chce wkrótce swój eksperyment powtórzyć.

Przepowiednie Sybilli paryskiej

Jest nią madame Freya, która w wykonywaniu swego zawodu wróżki unika wszelkich ekstrawagancji. Nie popada więc w trans, nie używa pomocy duchów, ani też nie ucieka się do gwałtownych ruchów. Niedawno wypowiedziała się pani Freya o perspektywach na rok 1927 w sposób następujący:

„Rok 1927 jest rokiem Saturna. Będzie to więc rok czynny i groźny, ale obejdzie się bez większych katastrof, przynajmniej dla Francji. Warunki gospodarcze będą wprawdzie bardzo ciężkie, ale potrwa to tylko przez zimę, a na wiosnę nastąpi poprawa“.

O modzie wypowiedziała się wróżka: „Moda kobieca będzie coraz bardziej męską. Młode dziewczęta chcą coraz więcej mieć wolności. Małżeństwo będzie się cieszyło coraz mniejszymi względami, a rozwody będą coraz częstsze“.

O polityce: „Zawikłania wojenne wybuchną na wschodzie. Także „Anglja będzie miała ciężki rok. Z nowym rokiem zaczyna się powoli upadek Ameryki“.

— POGODA W ZAKOPANEM. Biuletyn Pol. Zw. Turyst. Wczoraj: śnieg, temperatura w pobliżu 0 stopni, potem chłodniej, mróz 4 stopnie, śnieg pogoda zmienna, wiatry zachodnie, śnieg grubości 42 cm w Zakopanem, dobry na sanki i narty. — Prognoza na dziś: Pochmurno z przejaśnieniami, początkowo dość pogodnie, potem śnieg, lekki mróz, w nocy silniejszy. Wiatry słabnące zachodnie.

Z giełdy

Giełda krakowska z 11 bm. Akcje: Zw. Sp. Zarobkowych 6, Tohan 0.25, Zieleniewski 12.75—13.05, Trzebinia 0.30, Pocisk 1.35, Parowozy 0.41, Górka 17.40, Siersza 3, Chodorów 114—115, Piasecki 13.50.

Giełda warszawska

Warszawa 11 bm. (PAT.) **Giełda waluty.** Dolary 8·98. sprz 9·—. kup. 8·96.
Belgja 125·52, 125·84, 125·21.
Londyn 43·77 sprz. 43·88, kup. 43·66.
N. Jork 9·—, sprz. 9·02, kup. 8·98.
Paryż 35·80. sprz. 35·89, kup. 35·71.
Praga 26·72 sprz. 26·78 kup. 26·66.
Szwajcarja 173·95, sprz. 174·38. kup. 173·52
Włochy 38·58, 38·67, 38·49.
Wiedeń 127·06. sprz. 127·37. kup. 126·75

Papiery procentowe: 5 proc pożyczka konwersyjna 47—47 i pół, pożyczka dolarowa 78.50—79.25, pożyczka kolejowa 93.25—93.50. Tendencja jednolita.

Akcje: Bank Polski 90·— 91·50, —·—, Bank Przemysłowy Lwów —·— Bank Zw. Sp. Zar. Poznań 6·25 Puls —·— Wild —· Cegielski 10·—, Parowozy 0·47 Zawiercie —·— Zegluga —·— Polska nafta 0·19, Siła i Swiatło 29·— Chmielów —·— Starachowice 2·22, Pocisk 1·45, Zieleniewski 12·10 Zyrardów 11·50 Chodorów —·—

Giełda wiedeńska

Giełda wiedeńska z dnia 11 b. m. (PAT) **Dewizy.** Amsterdam 28372, Belgrad.1248, Berlin 168·30 Bruksela 9852, Budapeszt 12·99 Bukareszt 374. Chrystiania —·—, Kopenhaga 188·95. Londyn 3441, Madryt 112·90, Medjolan 3019, Nowy Jork 70885, Paryż 2817 Praga 2099, Sofja 5·10, Sztokholm 18940, Warszawa 78.54— 79·45, Zurych 136·75 dolary 706·—, niemieckie 168·05, angielskie 3435, jugosłowiańskie 1245, norweskie —· polskie 78·50—79·50 rumuńskie — szwedzkie— — szwajcarskie 136·45, hiszpańskie —·— — czeskie 20·97, węgierskie 123·94 tureckie —·—

Akcje: Zieleniewski 10.90 Silesja —. Fanto 11·10, Gal. karpaty 7·49 Galicja 98, Siersza 2·61, Bank małopolski —·— Bank Hip. —·. Tepege —·—.

Giełda zurychska

Zurych, 11. 1 PAT. Paryż 20.57.5, Londyn 25.17 3/4, Nowy Jork 5.19, Belgja 72.10, Włochy 22.15, Hiszpanja 82.70, Holandja 207.50, Berlin 123.10, Wiedeń 73, Sztokholm 138.50, Oslo 133.51, Kopenhaga 138.25, Sofja 3.75, Praga 15.36, Warszawa 57.50, Budapeszt 90.6, Białogród 9.12.5, Ateny 6.55, Konstantynopol 2.60, Bukareszt 2.70, Helsingfors 13.05, Buenos Aires 214.50. Tendencja niejednolita.

Giełda londyńska

Londyn, 11. 1 PAT. Nowy Jork 4.85 1/4, Holandja 12.12 15/16, Francja 122 3/8, Belgja 34.89 3/4, Włochy 113.62, Niemcy 20.43.5, Szwajcarja 25.17 1/4, Hiszpanja 30.41 1/4, Danja 18.20 i pół, Szwecja 18.16 Norwegja 18.86.5, Helsingfors 192.80, Praga 163 7/8

Giełda paryska

Paryż, 11. 1 PAT. Londyn 122.35, Nowy Jork 25.21, Belgja 350.75, Hiszpanja 402, Włochy 107.50, Szwajcarja 486, Danja 672, Holandja 1008.50, Norwegja 658.50, Szwecja 673.50, Praga 74.75, Rumunja 13.20.

Giełda nowojórska

Nowy Jork, 11. 1 (AW). Warszawa 11.50, Londyn 4.85 i pół, Paryż 396, Wiedeń 14 1/16—14 1/4, Praga 296 1/4, Włochy 441 i pół, Belgja 13.91, Budapeszt 17.60, Szwajcarja 19.28 1/4, Helsingfors 252 Sofja 72, Holandja 40 i pół, Oslo 25.58, Kopenhaga 26.66, Sztokholm 26.71, Hiszpanja 15.82, Bukareszt 52.50, Berlin 23.74 1/4, Belgrad 176 3/4, Montreal 99.

Wesoły kącik

LOGIKA

— Naprawdę, to niesprawiedliwe, mamusiu! Ja wrzuciłem jedną muchę do rosołu, a ty dajesz mi dwa razy w twarz!

KOMPLEMENT

—To jest jego narzeczona? No, to można powiedzieć, że ma wobec niej jedną wielką zaletę.

— ?

— W każdym razie ma lepszy gust aniżeli ona.

NIECZYSTE SUMIENIE

— Ażeby przeprowadzić rozwód z winy małżonka Pani, potrzeba dostatecznych dowodów!

— Nie znam jego stosunków, ale w ostatnich dniach jest wobec mnie uprzedzająco grzeczny; czy to nie wystarcza, panie mecenasie?

DYPLOMACJA

— Co mówi grzeczny chłopczyk, gdy za odniesienie dostaje dziesięć groszy?

— Na to jestem za grzeczny.

Redaktor naczelny Dr. W. Berkelhammer. — Red. odpow. Zygfryd Moses. — Nowa Drukarnia Dziennikowa, Kraków Orzeszkowej